De tweede Aliyah: *collectieve identiteitsvorming en de Settler Colonialism Theory*

Masterscriptie Midden-Oostenstudies

Naam: Annemiek van Limburg
Studentnummer: s2984954
Datum: 14 juni 2020
Aantal woorden: 18493
Begeleider: dr. K.M. Santing
Tweede begeleider: prof. dr. W.J. van Bekkum

Inhoudsopgave

Begrippenlijst 2

Inleiding 5

Hoofdstuk 1: *De Settler Colonialism Theory* 11

1.1 De ontwikkeling van de *Settler Colonialism Theory* en het academische debat 11

1.2 De *Settler Colonialism Theory* 14

1.3 De ontwikkeling van een kolonistensamenleving en een collectieve kolonistenidentiteit 19

1.4 Deelconclusie 22

Hoofdstuk 2: De economische consolidatie van de 'nieuwe *yishoev*' 24

2.1 Het ontstaan van de nieuwe *yishoev* 24

2.2 De context van de tweede *aliyah* 27

2.3 De *Settler Colonialism Theory* en de economische consolidatie van de nieuwe *yishoev* 30

2.4 Deelconclusie 32

Hoofdstuk 3: De politieke consolidatie van de nieuwe *yishoev* 34

3.1 Politieke ontwikkelingen binnen de diaspora 34

3.2 De ontwikkeling van Joods-Palestijnse politieke partijen 36

3.3 De *Settler Colonialism Theory* en de politieke consolidatie van de nieuwe *yishoev* 41

3.4 Deelconclusie 44

Hoofdstuk 4: De *Histadrut* en de consolidatie van een collectieve identiteit 46

4.1 De aanloop naar de *Histadrut* 46

4.2 De oprichting van de *Histadrut* 48

4.3 Educatie en de *Histadrut* 53

4.4 De *Settler Colonialism Theory* en de consolidatie van een collectieve identiteit 55

4.5 Deelconclusie 57

Conclusie 59

Bibliografie 62

Begrippenlijst

Aliyah: (meervoud *Aliyot*) een Hebreeuwse woord dat letterlijk betekent 'opgaan' en verwijst naar de vijf migratiestromen van diasporische Joden naar het Heilige Land in Palestina.

Auto-emancipatie: De titel van een pamflet geschreven door Leo Pinkster. In dit pamflet stelde Pinkster dat de enige mogelijkheid voor het herstel van de Joodse waardigheid en geestelijke gezondheid lag in een Joods thuisland.

Collectieve identiteit: een proces waarbij een aantal individuen op elkaar inwerkt om een gedeeld gevoel van identiteit of groepsbewustzijn te creëren.

Emancipatie: het proces om mensen sociale, economische of politieke rechten te geven en gelijkheid te verkrijgen. Vaak voor een specifieke groep.

Europese grootmachten: deze term verwijst naar Europese staten die in de geschiedenis door hun grote economisch, politieke en militaire kracht in staat waren andere gebieden te koloniseren.

Genocide: ofwel volkerenmoord. Het opzettelijk doden van alle leden van een natie, religie of ras.

Hibbat Tsiyon: (in het Nederlands: Liefde voor *Zion*) een Joodse nationale beweging die in Rusland werd opgericht na de pogroms van 1881 en 1882. De beweging had tot doel de terugkeer van het Joodse volk naar Palestina te bevorderen. Leon Pinskers 'auto-emancipatie' vormde de ideologische basis van deze beweging.

Histadrut: de Algemene Organisatie van Arbeiders in het land van Israël. Deze organisatie werd in 1920 opgericht door de Joods-Palestijnse arbeidersgemeenschap.

Ideologie: een theorie of een reeks overtuigingen, met name een waarop een politiek systeem, partij of organisatie is gebaseerd.

Kibbutz: (meervoud *kibbutzim*) een collectieve (landbouw) nederzetting waarin alle eigendommen gemeenschappelijk zijn. Het is een vrijwillige samenleving waarin mensen ervoor kiezen om volgens een specifiek sociaal contract, gebaseerd op egalitaire en gemeenschappelijke principes te leven.

Kolonialisme: een imperiale uitbreiding (kolonie) die wordt ondernomen voor militair gewin of handel. Het is een machtssysteem waarbij de exploitatie van het desbetreffende gebied en de inwoners centraal staat. Kolonialisme heeft dus een strategisch belang voor de overheersende partij.

Kolonisten: personen die naar een (voor hen nieuw) gebied migreren dat al dan niet politiek gecontroleerd wordt door een andere natie.

Kolonistensamenleving: een samenleving die is opgericht door kolonisten.

Moshavot: (meervoud *Moshava*) ofwel 'kolonies' genoemd. Dorpen in Palestina die werden opgericht door Joodse migranten en bestonden uit particuliere boerderijen.

Nationalisme: een ideologie die streeft naar een eigen, politiek onafhankelijk staat voor een volk.

Nieuwe *yishoev*: deze term duidt de Joodse gemeenschap in Palestina tussen 1882 en 1948 aan. Deze gemeenschap zag zichzelf niet als een religieuze gemeenschap, maar als een onderdeel van een nationale entiteit. De nieuwe *yishoev* wilde een Joods-Palestijnse samenleving oprichten die zelfvoorzienend diende te zijn.

Oude *yishoev*: deze term duidt de Joodse gemeenschap in Palestina voor 1882 aan. Deze gemeenschap was afhankelijk van liefdadigheid uit de diaspora en was toegewijd aan een strikt religieuze manier van leven. De oude *yishoev* toonde geen interesse in zelfbestuur.

Pogrom: Het georganiseerde doden van een grote groep mensen (met name Joden) vanwege hun religie of ras.

Sabra: sabra is een benaming voor een Joods persoon die in het Palestijnse grondgebied, het latere Israël geboren is. Vanaf de jaren '30 en '40 werd deze term op grote schaal gebruikt en werd het een term van prestige. De eerste generatie migranten behoorde niet tot deze *Sabra*-Generatie.

Settler colonialism: een vorm van kolonialisme uitgevoerd door kolonisten. In tegenstelling tot het kolonialisme staat hier niet exploitatie, maar het bezit van land centraal. De kolonisten wilden zich permanent vestigen, waardoor de inheemse bevolking moest worden verdreven en/of vervangen.

Settler Colonialism Theory: een theorie die de vorming van samenlevingen die zijn voortgekomen uit de migratie van kolonisten naar nieuwe gebieden analyseert.

Socialisme: een economisch en politiek systeem waarin de overheid de belangrijkste onderdelen van de economie controleert, zoals de dienstensector, het transport en de communicatiesector.

Verovering van Arbeid: een doctrine die refereert naar de strijd binnen de Joods-Palestijnse samenleving om goedkope Arabische arbeid te vervangen door Joodse werknemers.

Verovering van Zelfverdediging: een doctrine die erop gericht was om de Arabische bewakers te vervangen door Joodse beveiligers. Dit zo de afhankelijke positie van de Joods-Palestijnse gemeenschap te verminderen.

Zionisme: een internationale politieke en religieuze beweging die streefde naar de oprichting van een onafhankelijke Joodse staat in Palestina. Na de oprichting van Israël in 1948 ging deze beweging zich richten op het behoud van de Israëlische staat.

Zionistische Wereldorganisatie: een pre-zionistische organisatie die in 1897 werd opgericht onder leiding van Theodor Herzl. Deze organisatie had tot doel: het zoeken van een thuis in Palestina voor het Joodse volk dat door publiekrecht wordt gewaarborgd. De focus van de Zionistische Wereldorganisatie lag op het verkrijgen van politieke legitimiteit.

Inleiding

''Om een nieuwe staat te stichten in een wereld die gedomineerd werd door grootmachten was een krachtige ideologische motivatie nodig.''[1]

Deze zin uit het *International Handbook of Peace and Reconciliation* geeft een breed gedeelde historische kijk weer op de relatie tussen het zionisme[2] en de oprichting van de Israëlische staat. Zo wordt deze staat veelal als een 'exceptionele staat' gezien vanwege de specifieke karakteristieken van het Joodse volk en de veronderstelde sleutelrol die het zionisme vervulde. Zo stelt de Israëlische politicoloog Yehezkel Dror dat zowel ''de specifieke geschiedenis van het Joodse volk als de zionistische ideologie[3] hebben geleid tot een unieke samenleving en cultuur''.[4] Deze zienswijze wordt onderstreept door de Amerikaanse historicus Michael Barnett die beargumenteert dat ''Israël niet alleen uniek is als het aankomt op de 'feiten', ook vanuit een vergelijkend perspectief''.[5] Volgens Barnett kan de Israëlische staat dan ook niet vergeleken worden met de oprichting van andere staten waardoor deze samenleving zich op een unieke wijze heeft ontwikkeld. Er is echter wereldwijd een groeiend aantal academici dat deze visie in twijfel trekt. Deze wetenschappers stellen dat de rol van het zionisme binnen de staatsvorming niet als uitzonderlijk kan worden gezien. Zij veronderstellen dan ook dat de Israëlische staat net als vele voormalige Britse koloniën kan worden beschouwd als een kolonistensamenleving[6]. De Pakistaanse econoom en socioloog Shahid Alam deelt deze mening. Hij beargumenteert dat ''het zionisme een pure

---

[1] Kathleen Malley-Morrison, Andrea Mercurio en Gabriel Twose, *International Handbook of Peace and Reconciliation* (New York: Springer-Verlag), 66.

[2] De term zionisme duidt een internationale politieke en religieuze beweging aan die streefde naar de oprichting van een onafhankelijke Joodse staat in Palestina. Na de oprichting van Israël in 1948 ging deze beweging zich richten op het behoud van de Israëlische staat. (Cambridge Dictionary, ''Meaning of zionism in English,'' *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/zionism?q=Zionism; American-Israeli Cooperative Enterprise, ''Zionism: A Definition of Zionism,'' *Jewish Virtual Library*. Gevonden op 10 juni 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/a-definition-of-zionism).

[3] De term ideologie verwijst naar een theorie of een reeks overtuigingen: in dit geval naar het zionisme. (Cambridge Dictionary, ''Meaning of ideology in English,'' *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/ideology).

[4] Michael N. Barnett, *Israel in comparative perspective: challenging the conventional wisdom* (Albany: State University of New York Press), 251-252.

[5] Barnett, *Israel in comparative perspective*, 247.

[6] De term 'kolonistensamenleving' refereert naar een samenleving die is opgericht door kolonisten; personen die naar een (voor hen nieuw) gebied migreren dat al dan niet politiek gecontroleerd wordt door een andere natie. (Cambridge Dictionary, ''Meaning of colonist in English,'' *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 1 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/colonist; Edward Cavanagh en Lorenzo Veracini, *The Routledge handbook of the history of settler colonialism* (New York: Routledge), 4).

vorm van *settler colonialism* is''.[7] Ook binnen de Israëlische academische wereld is er enkele bijval voor deze visie. Zo stelt de Israëlische socioloog Gershon Shafir dat ''de zionistische beweging een strategie bedacht om Palestina te koloniseren en een Joods thuisland op te bouwen; een taak die ze over het algemeen tussen 1882 en 1920 wist te volbrengen''.[8] Shafir kijkt hier kritisch naar zowel het 'exceptionele karakter' als naar de algemeen geldende formatieve periode van de Israëlische staat door niet het interbellum, maar juist een beduidend vroegere periode aan te halen als de vormingsperiode van de staat.

Sinds het ontstaan van de Israëlische staat in 1948 fungeerde de '*Sabra*[9]-Generatie' als het nieuwe Joods ideaalbeeld. Hierdoor heeft deze generatie een grote invloed gehad op de ontwikkeling van het Israëlische zelfbeeld.[10] Sinds de jaren '80 zijn echter de meningen over de invloed van de *Sabra*-Generatie veranderd. Zo is er wereldwijd een groeiend aantal academici dat stelt dat niet deze generatie, maar dat juist ten tijde van de tweede golf Joods immigranten naar Palestina (de tweede *aliyah* genoemd) gedurende de periode 1905 tot 1910 de fundaties voor het huidige Israël zijn gelegd. Deze visie wordt ondersteund door de Noorse academicus Judith Winther. Zij beargumenteert dat ''de tweede *aliyah* de fundaties legde voor een nieuwe sociale, culturele en politieke orde. Deze orde zou het dagelijkse leven van de Joodse gemeenschap in Palestina gedurende generaties domineren''.[11] Ook de Israëlische historicus Jonathan Kaplan deelt deze mening; hij stelt dat ''veel Israëlische symbolen, idealen, toonaangevende persoonlijkheden en politieke ideologieën hun wortels hebben in de tweede *aliyah*''.[12] Deze tweede generatie migranten wordt dus sinds de jaren '80 in toenemende mate gezien als de doorslaggevende factor voor de vorming van de pre-Israëlische samenleving.

Het doel van deze scriptie is om te onderzoeken in hoeverre de tweede *aliyah* ook daadwerkelijk invloed heeft gehad op de vorming en de verspreiding van een nieuwe pre-

---

[7] Shahid Alam, *Israeli exceptionalism: the destabilizing logic of Zionism* (New York: Palgrave Macmillan), 32.
[8] Cavanagh en Veracini, *The Routledge handbook*, 340.
[9] De term *sabra* verwijst naar een wilde cactusvrucht en dient tevens als een benaming voor een Joods persoon die in het Palestijnse grondgebied, het latere Israël geboren is. Vanaf de jaren '30 en '40 werd deze term op grote schaal gebruikt en werd het een term van prestige. Belangrijk om hierbij te noemen is dat de eerste generatie migranten dus geen onderdeel vormde van deze '*Sabra*-Generatie'. (Oz Almog, *The Sabra: The Creation of the New Jew* (Los Angeles: University of California Press), 24-25).
[10] Almog, *The Sabra*, 4-5; Yael Zerubavel, ''The 'Mythological Sabra' and Jewish Past: Trauma, Memory, and Contested Identities,'' *Israel Studies*, Vol. 7, No. 2 (zomer 2002), 117. Gevonden op 4 mei 2020. https://www-jstor-org.proxy-ub.rug.nl/stable/30245588?seq=1#metadata_info_tab_contents
[11] Judith Winther, ''The Hebrew Revolution and the Revolution of the Hebrew Language between the 1880s and the 1930s,'' *Scandinavian Jewish Studies* (1990), 78. Gevonden op 3 maart 2020. https://www.researchgate.net/publication/325421225_The_Hebrew_revolution_and_the_revolution_of_the_Hebrew_language_between_the_1880s_and_the_1930s
[12] Jonathan Kaplan, ''Formative Groups and Ideologies,'' *The Jewish Agency for Israel* (25 april 2015). Gevonden op 14 april 2020. http://archive.jewishagency.org/society-and-politics/content/36561

Israëlische, Joods-Palestijnse identiteit binnen de op dat moment aanwezige Joods-Palestijnse gemeenschap. De volgende hoofdvraag zal met behulp van de *Settler Colonialism Theory* worden beantwoord: *In hoeverre hebben de onder de tweede aliyah uitgevoerde politieke en economische ontwikkelingen geleid tot de vorming en verspreiding van een pre-Israëlische, Joods-Palestijnse collectieve identiteit?* Hierbij zal gekeken worden naar de invloed van de tweede *aliyah* op de collectieve identiteit van de volgende generatie; de derde *aliyah* (1919-1923). De politieke en economische ontwikkelingen zullen benaderd worden vanuit een historisch perspectief. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat beide ontwikkelingen niet volledig van elkaar te scheiden zijn. Het gebruik van de term politiek of economisch duidt enkel een focuspunt binnen de aangehaalde ontwikkelingen aan. Er is dus een duidelijke overlap waarneembaar tussen beide ontwikkelingen.

Allereerst vraagt het gebruik van de term *aliyah* verder uitleg. Dit Hebreeuwse woord betekent letterlijk 'opgaan' en verwijst naar de vijf migratiestromen van diasporische Joden naar het Heilige Land in Palestina. Deze Joden hadden als doel zich permanent te vestigen in dit nieuwe land.[13] Vanwege de historische context die de term *aliyah* aanduidt is er voor gekozen om niet de term 'immigratie', maar dit Hebreeuwse begrip te gebruiken gedurende deze scriptie.

Tevens dient het begrip 'collectieve identiteit' te worden gedefinieerd. Vanuit de sociale wetenschappen zijn er vier vormen van identiteit te onderscheiden, waaronder een collectieve identiteit. De collectieve identiteit wordt omschreven als ''een proces waarbij een aantal individuen op elkaar inwerkt om een gedeeld gevoel van identiteit of groepsbewustzijn te creëren''.[14] Deze definitie concretiseert echter niet een belangrijk onderdeel van dit onderzoek. Het analyseert niet de manier waarop er binnen deze groep individuen een samenwerkingsverband vormde en verspreidde, waardoor er een gedeeld gevoel van identiteit kon worden gecreëerd. Aangezien deze scriptie zich zal beperken tot de invloed van de economische en politieke ontwikkelingen op de vorming en verspreiding van een collectieve identiteit is ervoor gekozen om een definitie van identiteit uit de politicologie te gebruiken. De politicoloog James D. Fearon definieert identiteit als ''(a) een sociale categorie, gedefinieerd door de lidmaatschapsregels en (vermeende) kenmerkende eigenschappen of

[13] Yosef Salmon, ''Ideology and Reality in the Bilu 'ALIYAH','' *Harvard Ukrainian Studies*, Vol. 2, No. 4 (December 1978), 430-2. Gevonden op 19 mei 2020. https://www-jstor-org.proxy-ub.rug.nl/stable/41035804?seq=1#metadata_info_tab_contents

[14] Angie Andriot en Timothy J. Owens, ''Identity,'' *Oxford Bibliographies* (5 september 2014). Gevonden op 14 april 2020. https://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780199756384/obo-9780199756384-0025.xml

verwacht gedrag, of (b) sociaal onderscheidende kenmerken waar een persoon trots op is of ziet als onveranderlijk''.[15] Aan de hand van de eerste definitie van Fearon kan de Joods-Palestijnse identiteit in de periode van de derde *aliyah* geanalyseerd worden in relatie tot de economische en politieke organen van de tweede *aliyah*. De tweede definitie van Fearon kan vervolgens verduidelijken hoe deze relatie leidde tot de aanwezigheid van specifieke groepskenmerken binnen de derde *aliyah*.

De wetenschappelijke onderzoeken die tot dusverre verschenen zijn over de tweede *aliyah* besteden hoofdzakelijk aandacht aan de invloed van deze generatie op de 'verovering van arbeid'[16] en de 'verovering van zelfverdediging'[17].[18] Deze academische bronnen stellen dat de tweede *aliyah* zich door deze twee veroveringsstrategieën actief inzette om gebied te veroveren en werkgelegenheid te creëren voor de Joodse bevolking in Palestina. Geen van deze bronnen benoemt concreet de manier waarop deze generatie al dan niet heeft bijgedragen aan de formatie van een Joods-Palestijnse collectieve identiteit in de jaren voorafgaand aan de oprichting van de Israëlische staat. Echter, gezien de verschillende achtergronden en identiteiten binnen deze generatie zal er geen overkoepelende identiteit zijn geweest. Er moest dus nog een collectieve identiteit worden gevormd.

De veelgebruikte ideologische legitimatie voor de totstandkoming van de Israëlische staat maakt het moeilijk om de ontwikkeling van een collectieve identiteit vanuit een niet-ideologisch, praktisch-historisch perspectief te verklaren. Om niet in het ideologische vraagstuk te blijven hangen is er in deze scriptie voor gekozen om zowel de economische en politieke ontwikkelingen als de vorming en verspreiding van een collectieve identiteit van de tweede *aliyah* te onderzoeken door middel van de *Settler Colonialism Theory* (SCT). Deze theorie analyseert de vorming van samenlevingen die zijn voortgekomen uit de migratie van kolonisten naar nieuwe gebieden. SCT is ontwikkeld door verscheidene

---

[15] James D. Fearon, 'What is Identity (as we now use the word)?,' *Department of Political Science: Stanford University* (1999), 2. Gevonden op 20 februari 2020. https://web.stanford.edu/group/fearon-research/cgi-bin/wordpress/wp-content/uploads/2013/10/What-is-Identity-as-we-now-use-the-word-.pdf

[16] *'Avoda 'ivrit* ofwel in het Engels; *conquest of labor*. Deze doctrine refereert naar de strijd binnen de Joods-Palestijnse samenleving om goedkope Arabische arbeiders te vervangen door Joodse werknemers. (Zachary Lockman, ''Land, Labor and the Logic of Zionism: A Critical Engagement with Gershon Shafir,'' *Settler Colonial Studies*, Vol 2, No. 1 (2012), 11-12. Gevonden op 1 juni 2020. https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/2201473X.2012.10648824).

[17] *Kibbush ha'avoda*, ofwel in het Engels; *conquest of defence*. Aan begin van de 20ste eeuw was er in het Ottomaanse Palestina een laag niveau van openbare veiligheid en werd de Joods-Palestijnse gemeenschap beschermd door Arabische bewakers. Dit leidde tot een kwetsbare positie. De 'verovering van zelfverdediging' was er op gericht om de Arabische bewakers te vervangen door Joodse beveiligers om zo de afhankelijke positie van de Joods-Palestijnse gemeenschap te verminderen. (Gershon Shafir, *Land, Labor and the origins of the Israeli-Palestinian conflict 1882-1914* (Cambridge: Cambridge University Press), 60-63).

[18] Almog, *Sabra*, XIII; David Engel, *Zionism* (London: Pearson/Longman), 63-65; Boaz Neumann en Haim Watzman, *Land and Desire in Early Zionism* (Waltham, Mass: Brandeis University Press), 8-9.

kolonistensamenlevingen met elkaar te vergelijken en daaruit een algemene ontwikkelingslijn te trekken. Deze theorie fungeert hierdoor als een middel om de ontwikkeling van een pre-Israëlische samenleving en de daaruit voortgekomen collectieve identiteit vanuit een nieuw perspectief te analyseren. Binnen dit perspectief kan de vorming van een Joods-Palestijnse samenleving worden gezien als het begin van de Israëlische staatsvorming. Vanuit de maatschappijwetenschappen wordt het begrip staatsvorming gedefinieerd als ''de institutionalisering van politieke macht tot een staat; dit proces bestaat uit een combinatie van economische, culturele en politieke ontwikkelingen''.[19] Staatsvorming leidde dus tot een centralisatie van macht binnen de ontwikkelende Joods-Palestijnse samenleving. Deze centralisatie had zowel een toenemende cohesie als de ontwikkeling van een collectieve identiteit binnen deze gemeenschap tot gevolg. Door gebruik te maken van SCT kan de ontwikkeling van deze collectieve identiteit dus worden losgekoppeld van de invloed van het zionistische gedachtegoed en kan de vorming van deze identiteit verklaard worden vanuit een praktisch-historische zienswijze. Het gebruik van SCT binnen dit onderzoek wordt dus niet toegepast om al dan niet aan te tonen in hoeverre de Israëlische staat kan worden gezien als een koloniale macht. De theorie wordt enkel gebruikt om de Joodse gemeenschap in Palestina los te koppelen van haar ideologische scheppingsverhaal. Dit om de praktisch-historische aspecten die de oprichting van een nieuwe Joods-Palestijnse gemeenschap in Palestina met zich mee bracht te belichten.

De scriptie is onderverdeeld in vier hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk zal worden ingegaan op SCT. Er zal in dit hoofdstuk kritisch worden gekeken naar de theorie. Ook zal de algemene ontwikkelingslijn van een kolonistensamenleving uiteen worden gezet en zal de invloed van deze samenlevingen op de vorming en consolidatie van een nieuwe collectieve identiteit onder de kolonisten centraal staan.

In het tweede hoofdstuk zal SCT worden toegepast op de economische ontwikkelingen die onder leiding van de tweede *aliyah* plaatsvonden binnen de Joods-Palestijnse samenleving. In dit hoofdstuk zal vanuit een economisch perspectief verklaard worden in hoeverre de tweede *aliyah* verantwoordelijk was voor de vorming van een eigen collectieve identiteit gedurende de periode 1905 tot 1915.

In het derde hoofdstuk zal SCT vervolgens worden toegepast op de politieke ontwikkelingen die onder leiding van de tweede *aliyah* plaatsvonden binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap. In dit hoofdstuk zal vanuit een politiek perspectief worden

[19] Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling Enschede, *Maatschappij Wetenschappen: hoofdconcepten en kernconcepten: voorbeeld lesmateriaal havo, tweede druk* (Enschede: SLO publicatie), 70-71.

verklaard in hoeverre de tweede *aliyah* verantwoordelijk was voor de vorming van een eigen collectieve identiteit gedurende de periode 1905 tot 1915.

Tot slot zal in het laatste hoofdstuk SCT worden toegepast op de consolidatie van de door de tweede *aliyah* gevormde collectieve identiteit binnen de volgende generatie; de derde *aliyah*. In dit hoofdstuk zal gekeken worden naar de periode 1915 tot 1924 en zal vanuit de twee eerdergenoemde perspectieven verklaard worden in hoeverre de tweede *aliyah* erin slaagde om de eigen collectieve identiteit te consolideren binnen de latere generaties.

Dit onderzoek is uitgevoerd vanwege een verlangen naar nieuwe inzichten in de opbouw en samenstelling van de Israëlische staat. Belangrijk hierbij was het creëren van een nieuw perspectief waarin ideologie een andere positie toebedeeld kreeg. Zoals de inleiding heeft laten zien is er veel verdeeldheid over de invloed van het zionisme op de vorming van een Joods-Palestijnse samenleving en collectieve identiteit. Tevens is er zowel binnen de Israëlische als internationale gemeenschap onenigheid over de formatieve periode van de Israëlische staat. Deze discussies laten zien dat de collectieve identiteit van de hedendaagse Israëlische staat niet onbetwist is. Dit is niet verwonderlijk gezien het feit dat Israël een jonge staat betreft. Deze scriptie is geschreven met het doel de lezer een nieuwe kijk op dit debat te bieden. Het stelt dat de tweede *aliyah* kan worden gezien als de toonaangevende factor voor de vorming van een Israëlische collectieve identiteit. Dit betekent dat het ideologische gedachtegoed van deze *aliyah* na een periode van ruim honderd jaar nog steeds van invloed is en blijft op de ontwikkeling van de Israëlische staat. Om het huidige Israël te begrijpen is dus kennis nodig van dit pre-Israëlische, Joods-Palestijnse ideologische erfgoed.

Hoofdstuk 1: *De Settler Colonialism Theory*

In dit hoofdstuk zal worden ingegaan op de *Settler Colonialism Theory*. Deze theorie zet de ontwikkeling uiteen van samenlevingen die zijn voortgekomen uit de migratie van kolonisten naar nieuwe gebieden. Waar migranten worden gezien als mensen die met een reeds bestaande politieke orde worden geconfronteerd, worden kolonisten beschouwd als oprichters van nieuwe politieke entiteiten.[20] Net als Canada, Australië en verschillende andere staten is Israël opgericht door kolonisten die zich permanent wilden vestigen in het gebied. Hiervoor was het bezit van land cruciaal. De strijd om het verkrijgen en behouden van land was van invloed op de ideeën en idealen binnen de ontstaande kolonistensamenlevingen. Door het toepassen van deze theorie op de pioniers van de tweede *aliyah* zullen de praktische aspecten van de ontwikkelingen die ten grondslag lagen aan de formatie van een nieuwe samenleving in Palestina naar voren komen. Door deze praktische aspecten uiteen te zetten kan vanuit een economisch en politiek perspectief worden verklaard hoe de tweede *aliyah* verantwoordelijk was voor de vorming en verspreiding van een collectieve identiteit ten tijde van de derde *aliyah*. Gedurende dit hoofdstuk zal de focus liggen op de algemene ontwikkeling van samenhorigheid en een collectieve identiteit binnen kolonistensamenlevingen. In de daaropvolgende hoofdstukken zal deze theorie worden toegepast op de tweede *aliyah*.

1.1 De ontwikkeling van de *Settler Colonialism Theory* en het academische debat

De Israëlische staat werd in 1948 uitgeroepen door de Joodse gemeenschap in Palestina toen de Britten het Palestijnse mandaatgebied beëindigden.[21] Deze Joodse gemeenschap bestond hoofdzakelijk uit Oost-Europese Joden die gedurende 1882 tot 1939 in vijf *aliyot* (meervoud van *aliyah*) naar Palestina waren gekomen. Zij arriveerden met het doel zich permanent te vestigen in dit nieuwe gebied.

Al in de 16de eeuw vertrokken zowel Europese grootmachten[22] als kolonisten naar afgelegen gebieden.[23] De Europese grootmachten waren hierbij gericht op handel en de daarmee gepaarde exploitatie van gebieden. De kolonisten hadden echter een ander doel voor

---

[20] Lorenzo Veracini, *Settler Colonialism: a theoretical overview* (New York: Palgrave Macmillan), 3.
[21] Israeli Ministry of Foreign Affairs, ''Establishment of Israel: Analysis of Israel's Declaration of Establishment by Prof. E. Gutmann,'' *Jewish Virtual Library*. Gevonden op 10 maart 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/analysis-of-israel-s-declaration-of-establishment
[22] De term 'Europese grootmachten' verwijst naar de Europese naties die in de geschiedenis door hun grote economisch, politieke en militaire kracht in staat waren andere gebieden te koloniseren. (Mehmet Odekon, *The SAGE encyclopedia of world poverty* (California: SAGE Publications), 675).
[23] Library of Congress in Washington, ''Jump back in time: Colonial America (1492-1763),'' *America's story from America's Library*. Gevonden op 10 maart 2020. http://www.americaslibrary.gov/jb/colonial/jb_colonial_subj.html

ogen; zij wilden zich permanent vestigen in een ander gebied om daar een nieuw leven op te bouwen. Onderzoek naar deze kolonistensamenlevingen heeft geleid tot het ontstaan van een nieuw vakgebied; *settler colonialism studies*.[24] Binnen dit vakgebied wordt de migratie van kolonisten naar nieuwe gebieden gezien als een aspect van het kolonialisme. Beiden zijn methodes van overheersing, echter met verschillende doeleinden. Anders dan bij kolonialisme stond voor de kolonisten niet exploitatie, maar het bezit van land centraal. Deze strijd werd gevoerd tegen de inheemse bevolking en was, zoals de Australische historicus Wolfe stelt, ''een exclusieve[25] vorm van kolonialisme, waarbij de winnaar alles tot zich neemt''.[26] Dit leidde volgens de Canadese antropologe Eva Machey tot het ontstaan van nieuwe samenlevingen waarin identiteit het resultaat is van een geschiedenis van bezetting en onteigening.[27] De invloed van deze geschiedenis op de ontwikkeling van kolonistensamenlevingen is te analyseren met behulp van SCT. De Australische sociologen Jane Carey en Ben Siverstein stellen dat SCT hoofdzakelijk is vormgegeven door de Australische historicus Patrick Wolfe. Deze zienswijze wordt onderschreven door de Amerikaanse socioloog Iyko Day. Zij beargumenteert dat Wolfe SCT in eerste instantie baseerde op de ontwikkeling van een kolonistensamenleving in Australië.[28] De Amerikaanse academicus op het gebied van *African-American Studies*[29], Tiffany King, heeft kritiek op deze Australische afkomst. Zo stelt King dat ''de theorie zijn oorsprong vindt in de Australische wereld bestaande uit enkel blanke mannen zoals Patrick Wolfe, Lorenzo Veracini en Edward Cavanagh''.[30] Volgens King is er dus sprake van een Australisch, blank en mannelijk monopolie op de ontwikkeling van SCT. Dit academische monopolie wordt bevestigd door zowel Carey en Siverstein als Day. Zij stellen dat vandaag de dag het veld gekenmerkt wordt

---

[24] Veracini, *Settler Colonialism*, 7-8.

[25] Exclusief refereert hier naar een vorm van kolonialisme waarbij slechts een groep (de kolonisten) betrokken is. De inheemse bevolking speelt geen rol van betekenis binnen dit machtssysteem en wordt onderdrukt en/of verdreven.

[26] Camryn Douglass, ''FSI-Humanities Center International Visitor Spotlight: Patrick Wolfe,'' *Stanford Humanities Center* (mei 2012). Gevonden op 12 maart 2020. http://shc.stanford.edu/multimedia/fsi-humanities-center-international-visitor-spotlight-patrick-wolfe

[27] Eva Mackey, *The house of difference: cultural politics and national identity in Canada* (London: Routledge), 9-13.

[28] Jane Carey en Ben Silverstein, ''Thinking with and beyond settler colonial studies: new histories after the postcolonial,'' *Postcolonial Studies*, Vol. 23, No. 1 (2020), 4. Gevonden op 5 mei 2020. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13688790.2020.1719569

[29] Ofwel *Black Studies* refereert naar een interdisciplinair academisch veld dat gewijd is aan het bestuderen van de geschiedenis, cultuur en de politieke situatie van Afrikaanse mensen en mensen van Afrikaanse afkomst in de diaspora. (The University of Kansas, ''What is African Studies?,'' *KU: African and African-American Studies: College of Liberal Arts and Sciences*. Gevonden op 1 juni 2020. https://afs.ku.edu/what-africana-studies).

[30] Tiffany Lethabo King, *The Black Shoals: Offshore Formations of Black and Native Studies* (United States of America: Duke University Press), 60-66.

door de citaten van enkele academici waardoor het vakgebied zich heeft vernauwd.[31] Hiermee verwijzen zij hoofdzakelijk naar Wolfe en zijn veelal geciteerde begrip 'logica van eliminatie' dat in hun visie vandaag de dag alom wordt beschouwd als het centrale uitgangspunt van SCT.[32] Het blanke, mannelijke karakter van SCT wordt tevens erkend door de Indiase literatuurwetenschapper Gayatri Chakravorty Spivak. Zij stelt dat het noodzakelijk is om de ''witte jongens die postkolonialisme bespreken'' te vervangen.[33] In de visie van Spivak is er binnen het vakgebied van *settler colonialism studies* geen aandacht voor het inheemse perspectief. Deze opinie wordt ondersteund door de twee Engelse politicologen Brenna Bhandar en Rafeef Ziadah. Zij beargumenteren dat het overweldigende citeren van Australische academici ertoe leidt dat de kennis van inheemse geleerden verdwijnt.[34] Ook Carey en Siverstein zijn van mening dat er binnen het vakgebied weinig aandacht is voor inheemse literatuur en er maar beperkt wordt gekeken naar de gevolgen van *settler colonialism* voor de autochtone bevolking. Zo stellen zij dat ''de inheemse bevolking enkel een object voor bestudering is vanuit de mate dat zij het mikpunt is van eliminatie, enkel de onontkoombare verschillen tussen kolonisator en de inheemse bevolking worden bekeken''.[35] Tevens is er kritiek op de toepassing van SCT. Zo stelt de Amerikaanse hoogleraar op het gebied van Engelse literatuur Melissa Free dat er meer aandacht nodig is voor ''vergelijkbare analyses met betrekking tot andere kolonistenkoloniën''.[36] Volgens Free wordt er nog te vaak gefocust op de kolonistensamenlevingen in voormalige Britse koloniën. Hierdoor ontstaat er in haar visie nog geen universeel en internationaal toepasbaar theoretisch kader dat op alle kolonistensamenlevingen toegepast kan worden. De Amerikaanse historicus Nancy Shoemaker sluit zich aan bij dit commentaar. Zo bekritiseert zij in haar recente artikel *Settler Colonialism: Universal Theory or English Heritage* het door experts geclaimde, wereldwijde en transnationale karakter van *settler colonialism*.[37]

---

[31] Iyko Day, ''Being or Nothingness: Indigeneity, Antiblackness, and Settler Colonial Critique,'' *Critical Ethnic Studies*, Vol. 1, No.2 (2015), 103-105 . Gevonden op 5 mei 2020. https://www.jstor.org/stable/10.5749/jcritethnstud.1.2.0102; Carey en Silverstein, ''Thinking with and beyond settler colonial studies,'' 1-3.
[32] Carey en Silverstein, ''Thinking with and beyond settler colonial studies,'' 5.
[33] Gayatri Chakravorty Spivak, *A Critique of Postcolonial Reason: Toward a History of the Vanishing Present* (Harvard: Harvard University Press), 168.
[34] Brenna Bhandar en Rafeef Ziadah, ''Acts and Omissions: Framing Settler Colonialism in Palestine Studies,'' *Jadaliyya* (14 januari 2016). Gevonden op 5 mei 2020. https://www.jadaliyya.com/Details/32857
[35] Carey en Silverstein, ''Thinking with and beyond settler colonial studies,'' 9.
[36] Melissa Free, ''Settler Colonialism,'' *Victorian Literature and Culture*, Vol. 46, No. 3-4 (2018), 880. Gevonden op 12 maart 2020. https://www-cambridge-org.proxy-ub.rug.nl/core/journals/victorian-literature-and-culture/article/settler-colonialism/3BDA9AA967E171B915F4C96FA04077B7
[37] Nancy Shoemaker, ''Settler Colonialism: Universal Theory or English Heritage?,'' *The William and Mary Quarterly*, Vol. 76, No. 3 (Juni 2019), 369. Gevonden op 17 maart 2020. https://www-jstor-org.proxy-ub.rug.nl/stable/10.5309/willmaryquar.76.3.0369?seq=1

We kunnen dus stellen dat SCT controversieel is. De theorie komt voort uit de Australische academische wereld waardoor we kunnen spreken van een 'Westers' of specifieker 'Australisch' perspectief op kolonistensamenlevingen. Ook wordt er binnen de theorie veelal gefocust op het koloniale perspectief. Zowel vanuit niet-Westerse als Westerse studies en achtergronden wordt er kritisch gekeken naar SCT en wordt de meerwaarde van deze theorie in twijfel gebracht. Ondanks deze kritische kanttekeningen is er toch voor gekozen om SCT binnen dit onderzoek te gebruiken.

Er wordt namelijk binnen deze scriptie gekeken vanuit het perspectief van de Joodse migranten die richting Palestina vertrokken. Deze migranten kwamen in Palestina met als doel een nieuwe samenleving op te richten en kunnen dus binnen de Palestijnse context aan het begin van de 20ste eeuw worden beschouwd als 'kolonisator'. Binnen dit onderzoek wordt er dan ook niet gekeken naar het inheemse perspectief, waardoor dit gebrek van SCT niet de betrouwbaarheid van dit onderzoek verstoord. Ook kwamen deze migranten voort uit Oost-Europa en waren zij vanwege hun afkomst veelal beïnvloed door 'Westerse' ideeën en concepten, waaronder de verlichting en het nationalisme. Door deze intellectuele bagage kunnen we beargumenteren dat het Westerse perspectief van SCT past binnen de ideeën en idealen van de Joodse migranten die onderdeel waren van de tweede *aliyah*. De oorsprong van SCT uit de Westerse academische wereld zal hierdoor dan ook niet voor problemen zorgen. Tot slot kan het argument dat SCT zich enkel focust op de voormalige Britse koloniën worden ontkracht. Zo is er naast de naslagwerken van Wolfe, Veracini en Cavanagh gebruikgemaakt van onderzoeken naar *settler colonialism* gericht op de kolonistensamenlevingen in onder andere Nieuw-Zeeland en Taiwan. Tevens is er naast de naslagwerken van Australische historici gebruikgemaakt van sociologische, literaire, antropologische en politieke bronnen gericht op de oprichting van kolonistensamenlevingen. Op deze wijze is er gepoogd om zowel het monopolie van Australische historici als de focus op kolonistensamenlevingen binnen voormalige Britse koloniën te doorbreken. Hierdoor is deze theorie mijn inziens toepasbaar op de komst van de tweede *aliyah* naar Palestina in het begin van de 20ste eeuw.

1.2 De *Settler Colonialism Theory*

Vanaf het einde van de jaren '70 ontstond er een toenemende interesse in kolonistensamenlevingen. Zoals de historicus Donald Denoon stelde ''was er iets bijzonders aan deze samenlevingen dat hen onderscheidde van Westerse samenlevingen aan de ene kant

en van de ‘derde wereld’ aan de andere kant’’.[38] Door deze observaties ontstond er binnen kolonialismestudies een nieuwe discipline die zich richtte op kolonistensamenlevingen en werd er tevens een nieuwe theorie ontwikkeld om deze samenlevingen te bestuderen; SCT. Deze theorie bouwt voort op de verschillen tussen kolonialisme en *settler colonialism*.

Om het onderscheid tussen kolonialisme en *settler colonialism* te bepalen is het allereerst van belang om de betekenis van het begrip kolonialisme vast te stellen. Kolonialisme is op verschillende manieren te definiëren. Zo omschrijft het Cambridge woordenboek kolonialisme als ‘’een beleid of systeem waarin een land een ander land of gebied controleert’’.[39] Deze definitie blijft echter nog zeer abstract. De antropoloog Georges Balandier die gespecialiseerd is in *colonialism studies* omschreef in 1951 het begrip als volgt: ‘’een heerschappij die wordt opgelegd door een buitenlandse minderheid en die optreedt in naam van een raciale en culturele superioriteit. Deze superioriteit wordt opgelegd aan een inheemse bevolking die een numerieke meerderheid vormt, maar materieel gezien inferieur is aan de overheersende partij’’.[40] De focus ligt bij deze definitie op een dominante buitenlandse minderheid die de inheemse meerderheid onderdrukt. Anders dan bij de eerdergenoemde woordenboekdefinitie, legt de omschrijving van Balandier de nadruk op de aanwezigheid van machtsverschillen. Ook in recentere definities is deze focus aanwezig. Zo beschrijft de historicus en politicoloog Lorenzo Veracini kolonialisme als ‘’een sociaal fenomeen dat wordt gekenmerkt door het handhaven van de verschillen en de ongelijkheid tussen de kolonisator en de gekoloniseerde partij’’.[41] Bovenstaande definities lichten echter nog niet toe waarom deze machtsverschillen worden gehandhaafd. Deze vraag wordt beantwoord door de historici Elkins en Pedersen. Zij omschrijven kolonialisme als ‘’een imperiale uitbreiding die wordt ondernomen voor militair gewin of handel. In dergelijke gevallen houden de overheersers zich zo min mogelijk bezig met de inbeslagname van land of met het interne bestuur. Zij proberen in plaats daarvan betrouwbare inheemse partners te vinden om voor zich te laten werken’’.[42] Hieruit kunnen we concluderen dat het kolonialisme een systeem is met een duidelijke meerwaarde voor de overheersers.

We kunnen dus stellen dat het begrip kolonialisme een systeem omvat waarin twee partijen aanwezig zijn die, zowel door middel van machtsverschillen als in aantallen, ongelijk

---

[38]Donald Denoon, ‘’Understanding Settler Societies,’’ Historical Studies (1979), 511. Gevonden op 19 maart 2020. http://readinglists.le.ac.uk/items/27CD2894-D65C-B908-906F-53F62B817565.html
[39] https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/colonialism
[40] Veracini, *Settler Colonialism*, 4.
[41] Cavanagh en Veracini, *The Routledge handbook*, 2-3.
[42] Caroline Elkins en Susan Pedersen, *Settler colonialism in the twentieth century: projects, practices, legacies* (New York: Routledge), 2.

zijn aan elkaar. Het gaat hierbij niet per sé om het in bezit nemen van een nieuw gebied. Het gaat om het ontstaan van een nieuwe sociale constructie met als doel de exploitatie van het desbetreffende gebied en de inwoners. Kolonialisme heeft dus een duidelijk strategisch belang voor de overheersende partij en is nadelig voor de inheemse meerderheid die door middel van exploitatie afhankelijk wordt van de kolonisator.

Anders dan bij het kolonialisme, heeft *settler colonialism* geen woordenboekdefinitie. Er zijn echter wel enkele academische instellingen die het begrip hebben gedefinieerd. Zo ook de Amerikaanse *Oxford University Press*. Zij omschrijft *settler colonialism* als ''een doorlopend machtssysteem dat de genocide[43] en de onderdrukking van inheemse volkeren en culturen handhaaft. Het normaliseert de voortdurende bezetting door kolonisten''.[44] Deze definitie is geschreven door de Amerikaanse hoogleraar op het gebied van Engelse literatuur Alicia Cox. Vanuit haar academische achtergrond is deze definitie van *settler colonialism* mogelijk te verklaren. Cox houdt zich binnen haar onderzoeken voornamelijk bezig met de positie van minderheidsgroepen.[45] De keuze voor de term genocide binnen bovenstaande definitie kan verklaard worden vanuit de focus binnen SCT op machtsverschillen en de academische expertise van Cox; zo heeft in de geschiedenis onderdrukking van minderheden in veel gevallen geleid tot vormen van genocide. We kunnen dus stellen dat zowel binnen het kolonialisme als het *settler colonialism* machtsverschillen een prominente rol spelen. De genoemde definitie van *settler colonialism* bevat echter twee termen die niet van toepassing zijn op het kolonialisme; dit zijn de woorden 'doorlopend' en 'genocide'. Er is hier, ondanks de zware lading van de term, voor gekozen om het woord genocide te gebruiken in plaats van onderdrukking. Dit heeft de volgende reden; ook binnen het kolonialisme was er sprake van onderdrukking van de autochtone bevolking. Waarin de kolonisten echter verschilden was hun focus op land, waardoor zij geen belang hadden bij de inheemse bevolking zelf. Zoals Elkins stelt wensten de kolonisten niet (zoals bij het kolonialisme) om de inheemse volkeren te regeren of hen bij hun economische ondernemingen te betrekken. Ze wilden hun land in beslag nemen en zich er permanent vestigen. Om dit doel te bereiken moest de inheemse bevolking worden verdreven en/of vervangen.[46] Dit vormt een essentieel verschil. Het

---

[43] Ofwel volkerenmoord. Het opzettelijk doden van alle leden van een natie, religie of ras. (Cambridge Dictionary, ''Meaning of genocide in English,'' *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/genocide).
[44] Alicia Cox, ''Settler Colonialism,'' *Oxford Bibliographies* (26 juli 2017). Gevonden op 15 maart 2020. https://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780190221911/obo-9780190221911-0029.xml
[45] The Regents of the University of California, ''Alicia Cox,'' *UCI: Faculty Profile System* (2018). Gevonden op 4 mei 2020. https://www.faculty.uci.edu/profile.cfm?faculty_id=6297
[46] Elkins en Pedersen, *Settler Colonialism in the Twentieth Century*, 2.

kolonialisme was gericht op handel en dus op tijdelijke dominantie. Zodra de handel wegviel, viel het verlangen tot dominantie weg. De aanwezigheid van kolonisten had echter een permanente dominantie en een 'doorlopend machtssysteem' tot gevolg. Hierdoor waren de kolonisten sterk gericht op het verdringen van de autochtone bevolking wat in extreme mate kon resulteren in vormen van genocide. Een betere term zou dus 'verdringing' zijn, deze term werd echter niet gebruikt in de definitie van Cox.

De kolonisten wilden zich permanent vestigen in het gebied, hierdoor ontstond een focus op het verkrijgen van territorium. Kolonisten zagen de gebieden buiten het eigen continent als 'leeg land, zonder menselijke aanwezigheid'. De Amerikaanse hoogleraar op het gebied van Engelse literatuur Wendy Harding stelt dat deze zienswijze het doel van de kolonisten diende; ''door het gebied te beschouwen als 'leeg' werd het in feite direct beschikbaar en vroeg het bijna dringend om menselijke aanwezigheid''.[47] Dit maakte het gebied beschikbaar voor zowel koloniale overheersers als kolonisten. Eenmaal geconfronteerd met een inheemse bevolking werd er op verschillende manieren met deze bevolking omgegaan. Dit had als gevolg dat de kolonisten een andere relatie ontwikkelden met de inheemse bevolking dan de koloniale overheersers. Waar bij kolonialisme de autochtone bevolking bijdroeg aan de welvaart van de overheerser, belemmerde deze bevolking voor kolonisten de toegang tot hun 'nieuwe land'. Zoals Wolfe stelt werd het grondbeginsel van *settler colonialism* hierdoor 'een logica van eliminatie'.[48] De inheemse bevolking moest worden verdreven om het te kunnen vervangen. Dit kon zich uiten in daadwerkelijk fysiek geweld (waaronder genocide) of door een beleid van assimilatietechnieken.[49] Toegang tot land fungeerde als de hoofdzakelijke drijfveer voor de verdrijving van de inheemse bevolking. Zoals Wolfe schrijft: ''wat de kolonisten ook mogen zeggen, het primaire motief voor de eliminatie is niet ras of religie, maar toegang tot het grondgebied''.[50] Ook Veracini benadrukt het belang van de ''uitschakeling van 'inheemse buitenstaanders'''.[51] De autochtone bevolking moest worden vervangen en verplaatst. Dit gaf kolonisten de mogelijkheid om hun eigen samenleving op te bouwen. Dit kon echter niet bereikt worden zonder inmenging van een derde partij: koloniale autoriteiten.

Waar kolonialisme gekenmerkt wordt door een strijd tussen twee partijen (de

---

[47] Wendy Harding, *The Myth of Emptiness and the New American Literature of Place* (Iowa: University of Iowa Press), 11.
[48] Patrick Wolfe, ''Settler Colonialism and the elimination of the native,'' *Journal of Genocide Research* (21 december 2006), 388. Gevonden op 17 maart 2020. https://doi.org/10.1080/14623520601056240
[49] Veracini, *Settler Colonialism*, 16.
[50] Wolfe, ''Settler Colonialism,'' 388.
[51] Veracini, *Settler Colonialism*, 80.

imperiale overheerser en de inheemse bevolking), wordt *settler colonialism* gekarakteriseerd door de aanwezigheid van drie partijen. De komst van kolonisten naar koloniën leidde tot een ''typische kolonisten-koloniale driehoeksverhouding tussen koloniale autoriteiten, kolonisten en inheemse volkeren''.[52] Volgens Wolfe kan gesteld worden dat *settler colonialism* het gevolg is van ''de interesse van koloniale investeerders in een onbelemmerde toegang tot land en de interesse van kolonisten in land als nieuw onderkomen''.[53] Eenmaal in het nieuwe gebied gevestigd leidde de aanwezigheid van kolonisten in koloniën tot spanningen. Deze ontwikkeling vond in zowel voormalige Europese als Aziatische koloniën plaats en kan daarom als een karakteriserende eigenschap van het *settler colonialism* in koloniale gebieden worden gezien.[54] Er waren echter ook gebieden waarin (nog) geen koloniale macht[55] aanwezig was, zoals in Palestina aan het begin van de 20ste eeuw. Elkins en Pedersen beargumenteren dat er in deze situaties geen sprake kan zijn van succesvolle vestiging van kolonisten. Zij stellen dat het 'bij kolonistenprojecten ondernomen vanuit religieuze of nationale overtuigingen (zoals de vroege zionisten) ontbrak aan koloniale ondersteuning die van centraal belang was voor het *settler colonialism*''.[56] Dit argument strookt echter niet met de werkelijke situatie in het Palestina van de aangehaalde vroege zionisten. Zo ontvingen zowel de eerste *aliyah* als tweede *aliyah* financiële en intellectuele ondersteuning van zowel filantropen als zionistische organisaties waaronder de Wereld Zionistische Organisatie en de Joodse Kolonisatie Vereniging.[57] We kunnen hieruit concluderen dat ook bij de afwezigheid van imperiale machten in een gekoloniseerd gebied er altijd sprake is van een derde externe partij. Deze visie wordt gesteund door Veracini. Hij gaat er in zijn boek *Settler colonialism: a theoretical overview* vanuit dat elke koloniale situatie gekenmerkt wordt door een systeem

---

[52] Katsuya Hirano, Lorenzo Veracini en Toulouse-Antonin Roy, ''Vanishing natives and Taiwan's settler-colonial unconsciousness,'' *Critical Asian Studies* Vol. 50, No. 2 (Maart 2018), 198. Gevonden op 17 maart 2020. https://doi.org/10.1080/14672715.2018.1443019

[53] Wolfe, ''Settler Colonialism,'' 394.

[54] Amanda Morris, ''What is Settler-Colonialism?,'' *Teaching Tolerance* (22 januari 2019). Gevonden op 17 maart 2020. https://www.tolerance.org/magazine/what-is-settlercolonialism; Douglas, ''FSI-Humanities Center.'' Hirano, ''Vanishing natives,'' 197-207; Nancy Shoemaker, ''A Typology of Colonialism,'' *Perspectives on History* (1 oktober 2015). Gevonden op 19 maart 2020. https://www.historians.org/publications-and-directories/perspectives-on-history/october-2015/a-typology-of-colonialism

[55] Tot 1918 vormde Palestina een provincie van het Ottomaanse Rijk. Het Ottomaanse Rijk kan worden gezien als een federale staat waarin religieuze groepen via millets autonomie hadden en waarbinnen provincies erg lokaal werden bestuurd. (Michael Ray, ''Ottoman Empire: Historical Empire, Eurasia and Africa,'' *Encyclopedia Britannica* (2019). Gevonden op 1 juni 2020. https://www.britannica.com/place/Ottoman-Empire).

[56] Elkins en Pedersen, *Settler Colonialism in the Twentieth Century*, 4.

[57] Ben Halpern en Jehuda Reinharz, *Zionism and the creation of a new society* (New York: Oxford University Press), 65-67; Mark LeVine en Gershon Shafir, *Struggle and survival in Palestine/Israel* (Berkeley: University of California Press), 68; The Zionist Council, ''The Baron Rothschild and the Moshavot: The Godfather (The Famous Benefactor),'' *World Zionist Organization*. Gevonden op 20 maart 2020. http://www.zionism.co.il/en/quiz-topics/the-first-aliyah/the-baron-and-the-moshavot/

van relaties tussen drie partijen.[58] Zo stelt Veracini dat de kolonisten een derde partij nodig hadden die hun dominantie over de autochtone bevolking kon erkennen.

SCT heeft dus drie essentiële kenmerken die het *settler colonialism* onderscheiden van het kolonialisme. Allereerst is *settler colonialism* gebaseerd op het idee van 'permanente vestiging'. De aanwezigheid van kolonisten had hierdoor een permanente dominantie en een 'doorlopend machtssysteem' tot gevolg. Ten tweede werd het gekenmerkt door 'een logica van eliminatie'. Het gebied waar kolonisten zich vestigden werd gezien als 'leeg' en zonder enige menselijke aanwezigheid. Dit maakte het gebied beschikbaar voor permanente bewoning. Eenmaal geconfronteerd met inheemse volkeren leidde dit tot spanningen; de toegang van de kolonisten tot het 'nieuwe land' werd belemmerd door deze autochtone bevolking. Tot slot wordt *settler colonialism* gekenmerkt door de aanwezigheid van een 'derde partij'. Deze partij kon zich uiten in zowel de vorm van een koloniale macht als een andere externe partner. De derde partij fungeerde noodzakelijk voor de consolidatie van de kolonisten in het nieuwe gebied. Zij diende zowel voor financiële en/of intellectuele ondersteuning als voor de erkenning van de dominantie van de kolonisten over de inheemse bevolking. Belangrijk om hierbij te benoemen is dat de relatie tussen de kolonisten en de 'derde partij' altijd gespannen bleef.

1.3 De ontwikkeling van een kolonistensamenleving en een collectieve kolonistenidentiteit

De komst van kolonisten naar het nieuwe gebied leidde tot spanningen tussen enerzijds de kolonisten en de autochtone bevolking, en anderzijds tussen de kolonisten en de externe derde partij. Deze spanningen waren van invloed op de ontwikkeling van een collectieve identiteit binnen de kolonistensamenleving.

Kolonisten vertrokken veelal als economische vluchtelingen vanuit de (Europese) samenlevingen van herkomst naar de nieuwe gebieden. Zij kwamen voornamelijk uit de landloze klasse en zochten naar een 'nieuwe, betere toekomst'. Wolfe stelt dat er een nieuwe samenleving moest worden opgezet.[59] Een ideale samenleving die moest dienen als een oprechtere en zuivere versie van de Europese 'moedersamenleving'. Volgens Veracini doorliep de oprichting van deze nieuwe kolonistensamenleving drie fases.

De eerste fase trad op voordat de daadwerkelijke migratie plaatsvond. Net als Wolfe is

[58] Veracini, *Settler Colonialism*, 16-18.
[59] Wolfe, ''Settler Colonialism,'' 392-4.

Veracini van mening dat de drang voor migratie naar nieuwe gebieden voortkwam uit sociale spanningen.[60] Deze spanningen waren aanwezig binnen de samenlevingen van herkomst en deden de toekomstige kolonisten verlangen naar een nieuwe samenleving. In de eerste fase ontstond bij deze mensen het idee van een geordende, 'ideale' gemeenschap die hard werkte en vreedzaam leefde. Met dit ideaalbeeld vertrokken de kolonisten naar het onbewoonde 'nieuwe land'. In dit nieuwe gebied aangekomen begaven de kolonisten zich in de tweede fase.

Veracini omschrijft dit tweede stadium als 'een symbolische en ideologische tegenslag'.[61] De bij aankomst aangetroffen inheemse bevolking zorgde bij de kolonisten voor problemen bij de vorming van een eigen identiteit. Zoals de Nieuw-Zeelandse socioloog Avril Bell beschrijft waren ''kolonisten 'inauthentieke' anderen in relatie tot zowel de metropool als de inheemse bevolking van de samenleving waarin ze leefden''.[62] Hier komt de eerdergenoemde 'logica van eliminatie' in beeld. De aanwezigheid van een inheemse bevolking leidde tot angst onder de kolonisten omtrent hun eigen legitimiteit in het nieuwe gebied. Dit leidde tot een aantal verdedigingsformaties die gericht waren op de vervanging en verplaatsing van de autochtone bevolking. Deze strategieën hadden volgens Bell als doel het toe-eigenen van de inheemse authenticiteit om de eigen territoriale identiteitsclaims van kolonisten inhoud en onderscheidend vermogen te geven.[63] Belangrijk om hierbij te benoemen is dat de kolonisten zelf hun gebruik van fysiek geweld niet als agressief of offensief beschouwden. Zoals Veracini stelt werd het fysieke geweld geconstrueerd als ''een defensieve strijd om het voortbestaan van de kolonistengemeenschap te garanderen''.[64] Bovengenoemde verdedigingsformaties leidden tot het ontstaan van de derde fase.

Het laatste stadium wordt 'de werkelijkheid' genoemd. Veracini beschrijft deze fase als het moment waarop de aanwezigheid van een inheemse bevolking voor het eerst wordt erkend. Deze erkenning verstoort het idee van de nieuwe, 'perfecte' samenleving.[65] Als gevolg hiervan ontstond de wens om een groeiend aantal mensen te vestigen in het door kolonisten geclaimde gebied, om zo de inheemse bevolking te vervangen. Dit verlangen kon veelal bevredigd worden door de voortdurende migratiestromen uit de landen van herkomst.

---

[60] Veracini, *Settler Colonialism*, 75.
[61] Veracini, *Settler Colonialism*, 75
[62] Avril Bell, ''Authenticity and the Project of Settler Identity in New Zealand,'' *Social Analysis: The International Journal of Anthropology*, Vol. 43, No. 3 (1997), 122. Gevonden op 13 februari 2020. https://www.jstor.org/stable/23166549
[63] Ibid.
[64] Veracini, *Settler Colonialism*, 77.
[65] Veracini, *Settler Colonialism*, 86-88.

Veracini's fases waren ook van invloed op de vorming van een collectieve identiteit binnen de kolonistensamenlevingen.

De vorming van een collectieve identiteit binnen deze samenlevingen was niet vanzelfsprekend. De kolonisten brachten in de eerste fase verschillende loyaliteiten en affiliaties met zich mee naar het 'nieuwe' land. Dit leidde tot onderlinge kolonistenrivaliteiten.[66] Deze rivaliteit werd door de kolonisten als een gevaar gezien voor het behoud van de nieuwe vestigingsplaats. De Japanse historicus en politicoloog Katsuya Hirano beargumenteert dat als reactie op deze onderlinge rivaliteit kolonisten lokale, politieke organisaties oprichtten om de interne stabiliteit binnen de kolonistengemeenschap te bevorderen.[67] Deze organisaties gaven kolonisten de mogelijkheid om hun interne zaken via informele systemen van sociale controle te beheersen. Tevens gingen deze organisaties onderwijs aanbieden aan de nieuwe migranten zodat deze heterogene groep binnen de kolonistensamenleving kon worden opgenomen. De ontwikkeling van lokale en politieke organisaties bevorderden de cohesie binnen de kolonistengemeenschap en maakte het mogelijk om binnen deze samenleving een collectieve identiteit te ontwikkelen en te promoten. Zoals genoemd werd de ontwikkeling van deze identiteit bemoeilijkt door de aanwezigheid van inheemse volkeren. Als reactie hierop werd een collectieve kolonistenidentiteit gecreëerd door zich af te zetten tegen de inheemse bevolking.[68] Deze ontwikkeling leidde tot de in fase twee benoemde verdedigingsformaties.

Waar groepssoevereiniteit de collectieve identiteit kon promoten en verspreiden, vormde landbouw een belangrijk element voor de consolidatie van de eigen identiteit. Landbouw is vast en permanent. Zoals Wolfe stelt was ''landbouw een rationeel middel dat gericht was op het waarborgen van de eigen voortplanting''.[69] Landbouw maakte het, naast zelfredzaamheid en onafhankelijkheid van koloniale of lokale partijen, mogelijk om de komst van nieuwe migranten naar het gebied het hoofd te bieden. Deze afhankelijkheid van landbouw liet geen ruimte voor inheemse boeren binnen het kolonistenperspectief. Door de autochtone bevolking neer te zetten als vreemd, nomadisch en niet geworteld werd het blijvende karakter van de inheemse bevolking ontkent. Dus ook op het gebied van landbouw leidde het afzetten tegen de inheemse bevolking tot het construeren van een eigen, 'inheemse' identiteit. Zoals Hirano kritisch stelt kunnen we kolonisten wel degelijk zien als

[66] Hirano, ''Vanishing Natives,'' 201.
[67] Hirano, ''Vanishing Natives,'' 201.
[68] Bell, ''Authenticity and the Project of Settler Identity,'' 122-123; Veracini, *Settler Colonialism*, 75-83.
[69] Wolfe, ''Settler Colonialism,'' 395.

onderdrukkers, een bevoorrechte groep die niet nadacht over de gevolgen die hun verhuizing had op de lokale situatie en bevolking.[70] We kunnen dus stellen dat kolonisten in veel gevallen zelf slachtoffer waren van (economische) onderdrukking, maar zij dezelfde oppressie gebruikten als middel om inheemse volkeren te beteugelen en gebied voor een nieuwe samenleving veilig te stellen.

1.4 Deelconclusie

Concluderend kan worden gesteld dat de *Settler Colonialism Theory* als controversieel kan worden gezien. Zo geeft de theorie een 'Westerse' of 'Australische' visie weer op kolonistensamenlevingen en focust het hoofdzakelijk op het koloniale perspectief. Toch is er binnen deze scriptie voor gekozen om SCT te hanteren. Deze theorie is gebaseerd op drie kenmerken; permanente vestiging en dominantie, 'een logica van eliminatie' en de aanwezigheid van een 'derde partij' (een koloniale macht of een andere externe partner). Als gevolg van deze kenmerken ontwikkelden kolonistensamenlevingen zich door middel van drie fases.

Gedurende de eerste twee fases hielden de kolonisten zich bezig met het creëren van een eigen onderscheidende samenleving tegenstellend aan zowel de Europese 'moedersamenleving' als de inheemse bevolking. In de laatste fase verschoof de focus vervolgens naar het consolideren van deze samenleving binnen het nieuwe gebied. Deze fases waren van invloed op de vorming van een collectieve identiteit binnen de nieuwe kolonistensamenlevingen. Gedurende de eerste en tweede fase werd de onderlinge rivaliteit binnen de kolonistengemeenschap erkend en ontstond de behoefte om de nieuwe gemeenschap te stabiliseren. Om dit doel te bereiken werden instanties opgericht die een samenhorigheidsgevoel tot gevolg hadden, waardoor zich binnen de kolonistensamenleving een collectieve identiteit kon ontwikkelen. Hierbij speelde onderwijs een rol. De laatste fase richtte zich vervolgens op de consolidatie van deze identiteit.

Er kan dus gesteld worden dat SCT een theoretisch kader biedt dat de ontwikkeling van kolonistensamenlevingen weergeeft vanuit een praktisch-historisch perspectief. Door de drie fases en de daarmee gepaarde karakteristieken kan onderzocht worden in hoeverre de ontwikkelende Joods-Palestijnse gemeenschap in Palestina aan het begin van de 20ste eeuw

[70] Hirano, ''Vanishing Natives,'' 214.

het resultaat was van praktische ontwikkelingen die een reactie vormden op de onverwachte zaken waarmee de kolonisten in de nieuwe gebieden te maken kregen.

Hoofdstuk 2: De economische consolidatie van de 'nieuwe *yishoev*'

In het voorgaande hoofdstuk is de ontwikkeling van een kolonistensamenleving in een theoretisch kader uiteengezet. Dit raamwerk geeft de ontwikkeling van deze samenlevingen weer als een praktische reactie op de onverwachte zaken waaraan de kolonisten in het nieuwe gebied werden blootgesteld. In het tweede hoofdstuk zal dit kader worden toegepast op de economische ontwikkelingen die plaatsvonden in de Joods-Palestijnse samenleving onder leiding van de tweede *aliyah*. Gedurende dit hoofdstuk zal SCT worden toegepast op de vorming van een economische sector binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap in de periode van 1905 tot 1915. De creatie van deze sector kan als een onderdeel van Veracini's eerste en tweede fase worden gezien. Door middel van de economische sector trachtten de kolonisten uit de tweede *aliyah* een eigen onderscheidende samenleving te creëren. Deze sector was tevens van invloed op de vorming van een collectieve identiteit. Zo droegen de economische ontwikkelingen bij aan het samenhorigheidsgevoel binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap. Door de ontwikkeling van de economische sector uiteen te zetten kan vanuit een economisch perspectief worden verklaard in hoeverre de tweede *aliyah* verantwoordelijk was voor de vorming van een eigen collectieve identiteit.

2.1 Het ontstaan van de nieuwe *yishoev*

Reeds vanaf 1882 arriveerden er Joodse migranten in Palestina via verschillende *aliyot*. Voor de komst van deze migranten was er al een Joodse gemeenschap aanwezig in Palestina. Deze gemeenschap wordt aangeduid als de 'oude *yishoev'* en bestond hoofdzakelijk uit religieuze Joden van Oost-Europese origine.[71] Sinds het begin van de 19de eeuw vond er pre-zionistische migratie plaats naar Palestina. Zoals de Israëlische historicus Boaz Neumann en de Amerikaanse auteur en journalist Haim Watzman stellen hadden deze ''pre-zionistische kolonisten geen interesse in de grond, de natuurlijke omgeving, de landschappen of de bezienswaardigheden van het gebied. Ze kwamen naar Palestina om in het 'Land van God' te sterven''.[72] Als gevolg hiervan was de oude *yishoev* enkel gevestigd in de vier heilige plaatsen van Palestina; Jerusalem, Hebron, Safed en Tiberias.[73] Ook beschouwde deze gemeenschap

[71] Margalit Shilo, ''Old Yishuv: Palestine at the End of the Ottoman Period,'' *Jewish Women: A Comprehensive Historical Encyclopedia* (27 februari 2009). Gevonden op 1 april 2020. https://jwa.org/encyclopedia/article/old-yishuv-palestine-at-end-of-ottoman-period
[72] Neumann en Watzman, *Land and Desire in Early Zionism*, 17.
[73] Haim Hillel Ben-Sasson, Abraham Malamat, Hayim Tadmor, Menahem Stern, Shmuel Safrai en Shmuel Ettinger, *A history of the Jewish People* (Harvard: Harvard University Press), 916.

zichzelf als een ‘elitegroep’ en zagen zij hun eigen samenleving als ‘’de heiligste Joodse gemeenschap ter wereld en de beschermers van het Jodendom’’.[74] Het leven van de oude *yishoev* was dus volledig gericht op het dienen van hun religie; het Jodendom. Als gevolg hiervan was deze gemeenschap niet zelfvoorzienend of zelfstandig, maar volledig afhankelijk van liefdadigheid uit de diaspora.[75]

In de periode van 1882 tot 1904 vond de eerste *aliyah* plaats. Door de komst van deze *aliyah* ontstond de ‘nieuwe *yishoev*’. De migranten uit de eerste *aliyah* migreerden als gevolg van een nieuwe geweldsuitbarsing tegen Joden in Rusland en zagen zichzelf als onderdeel van een nationale entiteit. Door het sterke religieuze karakter van de oude *yishoev* wordt de komst van de eerste *aliyah* door vele academici beschouwd als een radicale breuk met het verleden waardoor de oude *yishoev* veranderde in de nieuwe *yishoev*.[76] Zo stelt de Noorse academicus Judith Winther dat ‘’waar de oude *yishoev* zich enkel vestigde in de vier heilige steden en een religieus leven leidde, de pioniers uit de eerste *aliyah* gefocust waren op een specifiek doel: de wederopbouw van de Joodse natie. Dit diende te gebeuren door de stichting van boerderijen en landbouwdorpen buiten de vier heilige plaatsen’’.[77] De eerste *aliyah* onderscheidde zich dus van de gevestigde orde door haar doel en motivatie. Ook de Israëlische historicus Ran Aaronsohn ziet de komst van deze *aliyah* als een keerpunt. Volgens Aaronsohn paste deze *aliyah* belangrijke nieuwe concepten toe op de ontwikkeling van de Joodse gemeenschap in Palestina, namelijk nieuwe landbouwtechnieken en het nationalisme[78].[79] Toch kan gesteld worden dat er wel degelijk sprake was van zijnde continuïteit tussen de oude *yishoev* en de eerste *aliyah*.

Gedurende de eerste *aliyah* verdubbelde de Joodse gemeenschap in aantal; van 22.000 in 1881 naar 50.000 in 1903. Van deze nieuwe migranten vestigde slechts 8-10 procent zich in de door de eerste *aliyah* opgerichte *moshavot*[80].[81] Het overige deel van de nieuwe migranten

---

[74] Shilo, ‘’Old Yishuv.’’
[75] Jehuda Reinharz, ‘’Old and New Yishuv: The Jewish Community in Palestine at the Turn of the Twentieth Century,’’ *Jewish Studies Quarterly*, Vol. 1, No. 1 (1993/94), 57. Gevonden op 3 april 2020. https://www.jstor.org/stable/40753109
[76] Reinharz, ‘’Old and New Yishuv,’’ 54; Winther, ‘’The Hebrew Revolution,’’ 78; Ben Halpern en Jehuda Reinharz, *Zionism and the Creation of a New Society* (New York: Oxford University Press), 53.
[77] Winther, ‘’The Hebrew Revolution,’’ 78.
[78] Het nationalisme is een ideologie die streeft naar een eigen, politiek onafhankelijk staat voor een volk. (Cambridge Dictionary, ‘’Meaning of nationalism in English,’’ *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 1 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/nationalism).
[79] Ran Aaronsohn, ‘’The Beginnings of Modern Jewish Agriculture in Palestine: ‘Indigenous’ versus ‘imported’,’’ *Agricultural History*, Vol. 69, No. 3 (zomer 1995), 438. Gevonden op 4 april 2020. https://www.jstor.org/stable/3744337
[80] Ookwel ‘kolonies’ genoemd: Dorpen in Palestina die werden opgericht door Joodse migranten en bestonden uit particuliere boerderijen. (Reinharz, ‘’Old and New Yishuv,’’ 65).
[81] Reinharz, ‘’Old and New Yishuv,’’ 65.

werd opgenomen door de traditionele gemeenschap van de oude *yishoev*. We kunnen uit deze cijfers concluderen dat slechts een klein deel van de eerste *aliyah* qua doelstelling en methodes brak met de oude *yishoev*. Ook de ontwikkeling van de *moshava* (enkelvoud van *moshavot*) was niet zo revolutionair als door Winther wordt gesuggereerd. Reeds vanaf 1872 tot 1875 trachtte de oude *yishoev* landbouwnederzettingen te realiseren. Deze pioniers ondervonden ernstige problemen en werden genoodzaakt de nederzettingen op te geven.[82] Het realiseren van landbouwnederzettingen was dus niet zozeer een nieuwe uitvinding; wat de eerste *aliyah* onderscheidde was de uit Oost-Europa meegebrachte intellectuele bagage. Hiermee wordt gedoeld op de door Aaronsohn aangehaalde concepten van nationalisme en nieuwe landbouwtechnieken.[83] Zoals de Israëlische auteur Oz Almog stelt vormde de eerste *aliyah* ''de eerste golf van moderne, nationalistische Joodse migratie naar Palestina''.[84] Deze migratiestroom vond echter niet zonder reden plaats.

De specifieke gebeurtenis die diende als katalysator voor het ontstaan van de eerste *aliyah* was de reeks pogroms[85] die vanaf 10 april 1882 in Rusland uitbrak als gevolg van de moordaanslag op de relatief liberale Tsaar Alexander II.[86] Onder Alexander II werd het Russische Joden toegestaan om naar universiteiten te gaan. Dit resulteerde in een jonge groep Joodse intellectuelen die integreerden in de Russische samenleving. Via het universitaire onderwijs kwamen deze Joden in aanraking met de verlichting en het concept nationalisme.[87] De nieuwe geweldsuitbarsting in 1882 leidde bij deze groep Joden tot ontgoocheling en het uiteenvallen van de droom tot emancipatie[88]. Dit gebeurde ook bij de Russische Jood Leon Pinkster. Pinkster zag de pogroms van 1882 slechts als een uiting van de eeuwenoude angst voor Joden. Na het mislukken van emancipatie zag hij 'auto-emancipatie' als de enige oplossing voor dit 'Joodse probleem'.[89] Volgens Pinkster was een Joods vaderland de enige oplossing om de angst voor het Joodse volk weg te nemen. Enkel door het verkrijgen van

---

[82] Halpern en Reinharz, *Zionism and the Creation of a New Society*, 51; Reinharz, 'Old and New Yishuv,' 61.
[83] Aaronsohn, ''The Beginnings of Modern Jewish Agriculture in Palestine,'' 438.
[84] Almog, *The Sabra*, XIII.
[85] Deze term verwijst naar het georganiseerde doden van een grote groep mensen (met name Joden) vanwege hun religie of ras. (Cambridge Dictionary, ''Meaning of pogrom in English,'' *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/pogrom).
[86] Arnold Blumberg, *The History of Israel* (Westport: Greenwood Press), 24; Reinharz, ''Old and New Yishuv,'' 66.
[87] Blumberg, *The History of Israel*, 22-23.
[88] Emancipatie is het proces om mensen sociale, economische of politieke rechten te geven en gelijkheid te verkrijgen. In dit geval voor de Joodse bevolking in Europese natiestaten. (Cambridge Dictionary, ''Meaning of emancipation in English,'' *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/emancipation?q=emancipation).
[89] Engel, *Zionism*, 36; Shlomo Avineri, *The Making of Modern Zionism: The Intellectual Origins of the Jewish State* (New York: Basic Books, Inc.), 74-76.

soevereiniteit en politieke instituties zou het Joodse volk door de andere naties in de wereld als 'gelijkwaardig' worden gezien.[90] Deze ideologische visie van Pinkster vormde de inspiratiebron voor de diasporische pre-zionistische organisatie *Hibbat Tsiyon*[91] (liefde voor *Zion*).[92] Vanuit Pinksters Joods-nationalistische gedachtegoed richtte *Hibbat Tsiyon* de eerste *moshavot* op in Palestina. Deze organisatie slaagde er echter niet in om genoeg fondsen te werven voor het behoud en de ontwikkeling van de *moshavot*.[93] Hierdoor dreigde het project om een zelfstandige Joodse samenleving in Palestina op te bouwen al in 1885 om te mislukken. In deze kritieke situatie wendde de *Hibbat Tsiyon* zich tot de Joodse filantroop baron Edmond de Rothschild uit Parijs.

Rothschild redde de *moshavot* van de ondergang. Hij veranderde de kleinschalige landbouw in grootschalige ''kapitalistische landbouw''.[94] Door de inmenging van Rothschild raakte het ideologische doel waarmee de eerste *moshavot* werden opgericht naar de achtergrond; de arbeiders waren niet meer met het land verbonden door fysieke arbeid.[95] De migranten van de eerste *aliyah* waren hierdoor niet meer geïnteresseerd in de creatie van een Joodse entiteit en enkel gericht op het maken van winst om hun leven te bekostigen.[96] Er vond dus geen integratie en assimilatie plaats, waardoor de eerste *aliyah* niet functioneerde als een zelfstandige entiteit en voor haar veiligheid afhankelijk was van lokale Arabieren. De *moshavot* waren hierdoor geen blijvend succes. De migranten uit de eerste *aliyah* verlieten aan het begin van de 19de eeuw veelal het Palestijnse platteland. Ze vertrokken naar de steden of verhuisden terug naar Europa.[97]

2.2 De context van de tweede *aliyah*

De komst van de tweede *aliyah* betekende de redding voor het zionistische experiment. Tussen 1904 en 1914 arriveerde de tweede *aliyah* in Palestina. Het overgrote deel van deze migranten kwam uit de middenklasse, had een religieuze en stedelijke achtergrond en voegde zich bij de oude *yishoev*. Zij verschilden niet met de migranten uit de eerste *aliyah*. Slechts

---

[90] Engel, *Zionism*, 36; Avineri, *The Making of Modern Zionism*, 74-76.
[91] *Hibbat Tsiyon* was een Joodse nationale beweging die in Rusland werd opgericht na de pogroms van 1881 en 1882. De beweging had tot doel de terugkeer van het Joodse volk naar Palestina te bevorderen. Veel leden van deze organisatie behoorden tot de zionisten die deelnamen aan de eerste *aliyah*. (The State of Israel, ''Lexicon of Terms: Hibbat Zion,'' *The Knesset* (2009). Gevonden op 10 juni 2020. https://www.knesset.gov.il/lexicon/eng/zion_eng.htm).
[92] Engel, *Zionism*, 38-9.
[93] Reinharz, ''Old and New Yishuv,'' 71; Aaronsohn, ''The Beginnings of Modern Jewish Agriculture,'' 439.
[94] Aaronsohn, ''The Beginnings of Modern Jewish Agriculture,'' 439.
[95] Neumann en Watzman, *Land and Desire in Early Zionism*, 18.
[96] Shafir, *Land, Labor and the origins of the Israeli-Palestinian conflict*, 154-155.
[97] Blumberg, *The History of Israel*, 30.

een klein deel behoorde tot de 'pioniersklasse' die een nieuwe toekomst zocht in de *moshavot*.[98] Ook bij de tweede *aliyah* vormde anti-Joods geweld een katalysator voor migratie.

In 1903 vonden er in het Russische dorpje Kishinev door de overheid geïnitieerde pogroms plaats.[99] Deze pogroms werden aangewakkerd door de moord op een christelijke jongen in combinatie met de dood van een Joods meisje in een ziekenhuis. De Joodse gemeenschap in Kishinev werd door de lokale pers in beide gevallen aangewezen als de schuldige.[100] Hierdoor vielen de vijftigduizend Joden die in deze stad leefden en een derde van de stadsbevolking uitmaakten ten prooi aan pogroms. De Kishinevpogroms hadden hetzelfde effect als de eerdere pogroms in de jaren 1880. Ook nu raakten Russische Joden die geloofden in emancipatie gedesillusioneerd. De tweede *aliyah* kan volgens de Israëlische academicus Boaz Neumann dan ook worden gezien als een pragmatisch antwoord op de schaamte en de vernedering die veel Joden door de Kishinevpogroms voelde. Slechts enkele Joden hadden geprobeerd zichzelf te verdedigen; het overgrote deel had het geweld zonder verzet ondergaan.[101] Ook de Amerikaanse historicus Monty Penkower, expert op het gebied van de modern Joodse geschiedenis, bevestigt dat er een breed gedeeld gevoel van schaamte heerste onder de migranten uit de tweede *aliyah*. Zo stelt hij dat van deze duizenden Joden slechts enkele honderden zichzelf trachtten te verdedigen tegen de antisemitische geweldsuitbarsting.[102] Zionisme en auto-emancipatie werden door deze Russische Joden gezien als de beste mogelijkheid om de schaamte te verliezen en hun eigenwaarde terug te krijgen.[103] Ook was de tweede *aliyah* sterk beïnvloed door socialistische ideeën[104] en als gevolg hiervan ontstond er een socialistisch-zionistische ideologie binnen deze generatie.[105] Aaron David Gordon was belangrijk voor de ontwikkeling van deze zionistische ideologie.

Gordon werd in 1856 geboren in het Russische Podolia en werkte voorafgaand aan

---

[98] Neumann en Watzman, *Land and Desire in Early Zionism*, 9.
[99] Halpern en Reinharz, *Zionism and the Creation of a New Society*, 148-147.
[100] Monty Noam Penkower, ''The Kishinev Pogrom of 1903: A Turning Point in Jewish History,'' *Modern Judaism*, Vol. 24, No. 3 (Oktober 2004), 189. Gevonden op 7 mei 2020. https://www.jstor.org/stable/1396539
[101] Neumann en Watzman, *Land and Desire in Early Zionism*, 8.
[102] Penkower, ''The Kishinev Pogrom of 1903,'' 187.
[103] Blumberg, *The History of Israel*, 31; Neumann en Watzman, *Land and Desire in Early Zionism*, 8.
[104] Ideeën die waren beïnvloed door het socialisme. Het socialisme is een economisch en politiek systeem waarin de overheid de belangrijkste onderdelen van de economie controleert, zoals de dienstensector, het transport en de communicatiesector. (E.J. Dionne en William A. Galston, ''Socialism: A short primer,'' *The Brookings Institution* (13 mei 2019). Gevonden op 10 juni 2020. https://www.brookings.edu/blog/fixgov/2019/05/13/socialism-a-short-primer/; Cambridge Dictionary, ''Meaning of socialism in English,'' *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020 https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/socialism).
[105] Engel, *Zionism*, 63-65.

zijn migratie naar Palestina als leidinggevende op een grote boerderij. Nadat het huurcontract van deze boerderij in 1903 afliep zocht Gordon een nieuwe baan en vertrok hij naar Palestina om een nieuwe, 'ideale' socialistische samenleving te creëren voor het Joodse volk.[106] De agrarische achtergrond van Gordon verklaart zijn ideologische focus op het belang van fysieke arbeid. Volgens Gordon betekende het leven in de diaspora ''een gebrek aan zelfredzaamheid en afhankelijkheid van anderen''.[107] Dit was net als elders ook mogelijk in Palestina, zoals was gebleken bij de agrarische nederzettingen van de eerste *aliyah*. Gordon was dan ook tegen de afhankelijkheid van Arabische arbeid in de *moshavot*. Tevens wilde hij dat de agrarisch nederzettingen van de tweede *aliyah* niet afhankelijk waren van subsidies of beheerders zoals bij de eerste *aliyah* wel het geval was geweest. Er moest dus een nieuwe manier worden gezocht om de oude doelstelling tot zelfredzaamheid te behalen.[108] Gordon zag fysieke arbeid als het middel om deze doelstelling te behalen. In zijn visie waren ''Joden in het marginale bestaan van handel en commercie geduwd. Er moest een 'terugkeer naar de zelf' plaatsvinden door middel van fysieke arbeid om het Joodse volk weer te doen opleven''.[109] Een socialistische verandering in de bestaande sociale structuren was dus van belang. Gordon zag het socialisme niet als een wereldwijde klassenstrijd. Voor hem betekende socialisme het creëren van een Joodse gemeenschap in Palestina gegrond op enkel Joodse arbeid.[110] Volgens Gordons ideologische visie zou er geen Joodse natie mogelijk zijn zolang de Joden niet bereid waren om alle noodzakelijk werkzaamheden in het land te verrichten. Er diende dus een Joods alleenrecht op arbeid te komen. Hiervoor was een 'verovering van arbeid' nodig.

De *moshavot* boden de migranten uit de tweede *aliyah* weinig kansen. Ze waren uitgegroeid tot grote werkgevers van Arabische arbeiders.[111] De tweede *aliyah* was echter naar Palestina gekomen met als doel zich daar permanent te vestigen als landarbeiders. De ideologie van Gordon diende als oplossing voor dit probleem. Het gebruik van Arabische arbeiders moest worden geboycot. Als antwoord hierop werd in 1911 geëxperimenteerd met

---

[106] The Jewish Agency for Israel en The World Zionist Organization, ''Aharon David (A.D.) Gordon: 1856-1922,'' *Jewish Virtual Library*. Gevonden op 7 mei 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/aharon-david-a-d-gordon
[107] Avineri, *The Making of Modern Zionism*, 152.
[108] Ben Halpern and Jehuda Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' *Middle Eastern Studies*, Vol. 27, No. 3 (1991), 497. Gevonden op 16 maart 2020. https://www.jstor.org/stable/4283452
[109] Avineri, *The Making of Modern Zionism*,152-153.
[110] Ibid.
[111] Halpern, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 496.

een nieuwe nederzetting Degania; de eerste *kibbutz*[112].[113] Zonder deze 'verovering van arbeid' was het oprichten van *kibbutzim* niet mogelijk geweest. De ideologie van Gordon liet niet het kapitalisme, maar het oorspronkelijke ideologische doel weer centraal staan. Naast een 'verovering van arbeid' was er binnen de tweede *aliyah* ook een verlangen naar een 'verovering van zelfverdediging'. Er ontstond binnen deze groep migranten een toenemende behoefte om zichzelf te beschermen tegen de onveilige omgeving. De pioniers uit de tweede *aliyah* wilden niet meer afhankelijk zijn van ingehuurde Arabische beschermers. Als gevolg hiervan werd in 1907 de zelfverdedigingsorganisatie *Bar Giora* ('de wachtersorganisatie') opgericht.[114] Deze organisatie vormde een kleine elite en beschermde een gering aantal Joodse vestigingen. In 1909 werd de naam veranderd in *HaShomer* ('de wachter'). De organisatie kreeg meer verantwoordelijkheden, groeide in aantal leden en kreeg de taak meer Joodse nederzettingen te beschermen.[115] Zowel de oprichting van de *kibbutzim* als de verdedigingsorganisatie had niet kunnen plaatsvinden zonder de aanwezigheid van organisatorische organen. Op de ontwikkeling van deze politieke organen binnen de nieuwe y*ishoev* zal gedurende het derde hoofdstuk verder in worden gegaan.

2.3 De *Settler Colonialism Theory* en de economische consolidatie van de nieuwe *yishoev*

De handelingen van de tweede *aliyah* werden veelal vanuit ideologische standpunten gelegitimeerd. Toch kan door middel van SCT worden geconcludeerd dat niet zozeer ideologie, maar praktisch nut de drijvende kracht vormde achter de innovaties van deze *aliyah*. Zoals in het vorige hoofdstuk gesteld, beschikt het *settler colonialism* over drie karakteriserende eigenschappen; een doel tot permanente vestiging, een 'logica van eliminatie' en de aanwezigheid van een derde partij. Deze karakteriserende eigenschappen in combinatie met Veracini's fases kunnen de ontwikkeling van de door het arbeiderszionisme vormgegeven samenleving en identiteit binnen de tweede *aliyah* verklaren vanuit een koloniaal perspectief.

---

[112] Met het woord *kibbutz* wordt een collectieve (landbouw) nederzetting bedoeld, waarin alle eigendommen gemeenschappelijk zijn. Het is een vrijwillige samenleving waarin mensen ervoor kiezen om volgens een specifiek sociaal contract, gebaseerd op egalitaire en gemeenschappelijke principes te leven. (The Jewish Agency, ''What Exactly is a Kibbutz,'' *The Jewish Agency for Israel*. Gevonden op 1 juni 2020. http://archive.jewishagency.org/first-home-homeland/program/16766; Cambridge Dictionary, ''Meaning of kibbutz in English,'' *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 1 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/kibbutz).
[113] Blumberg, *The History of Israel*, 31.
[114] Neumann en Watzman, *Land and Desire in Early Zionism*, 11.
[115] Ibid.

De Kishinevpogroms hadden voor de Russische Joden geïllustreerd dat emancipatie in de Russische samenleving een illusie was. Auto-emancipatie werd hierdoor als de ideologische oplossing voor het 'Joodse probleem' gezien. De migranten uit de tweede *aliyah* hadden zichzelf als doel gesteld om zich als landarbeiders permanent te vestigen in het Palestijnse gebied. De motivatie tot permanente vestiging is dus, net als in Veracini's model, het verlangen naar een 'nieuwe, ideale samenleving'. In het geval van de tweede *aliyah*; de creatie van een Joodse entiteit. Er kan echter worden gesteld dat niet zozeer dit ideologische doel, maar juist een betere economische en sociale positie de drijfveer vormde voor deze *aliyah*. Zo stelt Blumberg dat het misleidend is om enkel Joods nationalisme als hoofdreden te stellen.[116] Ook de Amerikaanse historicus David Engel benadrukt dit. Hij stelt dat ''de motieven van de tweede *aliyah* hoofdzakelijk seculier waren, met als doel betere persoonlijke materiële omstandigheden''.[117] Deze bevindingen zijn niet te verenigen met het bestaande beeld van de tweede *aliyah* als puur socialistisch-zionistisch gemotiveerd. Praktische zaken speelden, net als bij het *settler colonialism*, ook bij deze groep migranten een belangrijke rol.

Eenmaal aangekomen in het nieuwe gebied bevonden de migranten uit de tweede *aliyah* zich in Veracini's tweede fase; 'symbolische en ideologische tegenslag'. De *moshavot* boden de migranten uit de tweede *aliyah* weinig kansen. In dit licht kunnen we de veroveringen van arbeid en zelfbescherming niet zozeer beschouwen als zionistisch gemotiveerd, maar als een koloniale reactie op de bij aankomst aangetroffen slechte economische omstandigheden. Zoals Engel stelt in zijn boek *Zionism* waren ''de *moshavot* van de eerste *aliyah* niet groot genoeg om de migranten uit de tweede *aliyah* werk te verschaffen''.[118] Ook Neumann stelt dat de tweede *aliyah* weinig kansen kende in deze nederzettingen; ''De *moshavot* werden gezien als 'bedrijven' en hadden geen interesse in het creëren van een Joods netwerk. Ze namen dan ook veelal goedkopere Arabische krachten in dienst''.[119] De aanwezigheid van de inheemse Arabische bevolking leidde dus tot spanningen en angsten omtrent het gevoel van legitimiteit onder de nieuwe Joodse migranten. De boycot op Arabische arbeid en de oprichting van nederzettingen kunnen dus worden beschouwd als verdedigingsformaties. Het gebruik van Joodse werknemers in nieuwe nederzettingen verstevigde de economische positie van de tweede *aliyah*. Dit leidde tot een 'logica van eliminatie' die diende als de oplossing voor het probleem rondom de legitimiteit van de

[116] Blumberg, *The History of Israel*, 24.
[117] Engel, *Zionism*, 62-63.
[118] Engel, *Zionism*, 65.
[119] Neumann en Watzman, *Land and Desire in Early Zionism*, 18.

nieuwe migranten; de autochtone bevolking werd binnen de *moshavot* verdreven en vervangen. Deze maatregelen van de tweede *aliyah* resulteerden in Veracini's derde fase; 'de werkelijkheid'.

De aanwezige Joode gemeenschap in Palestina diende zelfvoorzienend te worden zodat een toenemend aantal migranten uit Oost-Europa kon worden opgenomen. Zowel binnen SCT als de tweede *aliyah* speelde landbouw hierbij een belangrijke rol. Het belang van fysieke arbeid en landbouw is terug te zien in de eerdergenoemde socialistisch-zionistische ideologie van Gordon. Zo stelt Engels dat de pioniers uit de tweede *aliyah* ernaar verlangden om de economie te hervormen. De Joden in Palestina dienden zelfvoorzienend te worden door voedsel voor eigen gebruik te produceren.[120] Landbouw maakte het mogelijk om de migranten uit de tweede *aliyah* te voorzien in hun voedsel en legde de fundatie voor permanente vestiging. We kunnen dus stellen dat zowel bij de SCT als de tweede *aliyah* het generen van een geconsolideerde samenleving die in staat was een groeiend aantal migranten op te vangen een belangrijke rol speelde.

2.4 Deelconclusie

Concluderend kan gesteld worden dat door de komst van de eerste *aliyah* de nieuwe *yishoev* ontstond. Wat de eerste *aliyah* onderscheidde was haar nationalistische gedachtegoed en haar focus op de creatie van een Joodse entiteit. Door financiële problemen mislukte echter de doelstelling om door middel van de *moshavot* een zelfvoorzienende Joods-Palestijnse samenleving op te richten. De komst van de tweede *aliyah* betekende de redding voor deze doelstelling. Er ontwikkelde zich binnen deze *aliyah* een socialistisch-zionistische ideologie die stelde dat enkel door een 'verovering van arbeid' binnen de *moshavot* een zelfredzame Joods-Palestijnse gemeenschap kon ontstaan. Het is echter ook mogelijk om door middel van SCT de 'verovering van arbeid' te legitimeren vanuit een economisch perspectief.

De tweede *aliyah* wilde zich permanent vestigen in Palestina vanuit een verlangen naar een betere economische en sociale positie. Net als in Veracini's model diende de behoefte aan 'een nieuwe, ideale samenleving' dus als drijfveer. Eenmaal aangekomen in het nieuwe gebied bevond deze groep migranten zich in de tweede fase van 'symbolische en ideologische tegenslag'. In deze fase zien we de 'logica van eliminatie' terugkomen. De 'veroveringen van arbeid' kan gezien worden als een koloniale reactie op de slechte economische omstandigheden die de Joodse migranten aantroffen bij aankomst in Palestina.

[120] Engel, *Zionism*, 65.

De ‘verovering van arbeid’ kon echter niet slagen zonder de aanwezigheid van ideologische eensgezindheid binnen de arbeiderssamenleving.

We kunnen dus stellen dat onder invloed van de pioniers uit de tweede *aliyah* de focus verschoof van individualisme naar collectivisme. Dit collectivisme leidde ertoe dat de aanhangers van het arbeiderszionisme ideologisch gezien op een lijn kwamen, waardoor er zich binnen deze groep een collectieve identiteit begon te ontwikkelen. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat het ging om een klein deel van de migranten uit de tweede *aliyah*. Het ontwikkelde zich enkel binnen de zionistische arbeidersgemeenschap van Palestina. Dit zorgde ervoor dat binnen de nieuwe *yishoev* verdeeldheid en individualisme bleef bestaan.

Hoofdstuk 3: De politieke consolidatie van de nieuwe *yishoev*

In het voorgaande hoofdstuk is de vorming van een economische sector onder leiding van de tweede *aliyah* neergezet als een middel om een eigen onderscheidende samenleving en collectieve identiteit binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap te creëren. In het derde hoofdstuk zal SCT worden toegepast op de politieke ontwikkelingen die onder leiding van de tweede *aliyah* plaatsvonden binnen deze gemeenschap in de periode van 1905 tot 1915. Net als de ontwikkeling van een economisch sector, kan de ontwikkeling van politieke organen worden gezien als een onderdeel van Veracini's eerste en tweede fase. De fragmentatie binnen de nieuwe *yishoev* stond de consolidatie van de Joods-Palestijnse gemeenschap in Palestina in de weg. Door politieke partijen trachtte de tweede *aliyah* een ideologische eenheid binnen de nieuwe *yishoev* te verkrijgen. Deze eenheid was van belang voor de creatie van een eigen samenleving en een collectieve identiteit binnen de gehele Joods-Palestijnse gemeenschap. Door de ontwikkeling van politieke organen uiteen te zetten kan vanuit een politiek perspectief worden verklaard in hoeverre de tweede *aliyah* verantwoordelijk was voor de vorming van een eigen collectieve identiteit.

3.1 Politieke ontwikkelingen binnen de diaspora

Het ontstaan van politieke organen kon niet plaatsvinden zonder de invloed van diasporische organisaties. Zoals genoemd was er al voor het ontstaan van de eerste *aliyah* een organisatie die opriep tot massamigratie en de oprichting van een Joodse soevereine staat; de *Hibbat Tsiyon.* Toen Rothschild zijn steun aan Joodse kolonisten in Palestina terugtrok[121] kwam deze organisatie echter in financiële problemen. Zo stelt Engel dat ''de enige weg die overbleef voor de *Hibbat Tsiyon* was zich te wenden tot de 'broeders' in het Westen die wisten wat er nodig was om dingen te bereiken en die over alle benodigde middelen beschikten''.[122] Deze 'broeders' waren echter succesvol geïntegreerd en voelden geen behoefte om de doelstellingen van de *Hibbat Tsiyon* te steunen. Engel stelt dan ook dat zonder de komst van Theodor Herzl de beweging waarschijnlijk was verdwenen.

De uit Oostenrijk afkomstige Joodse journalist Herzl werkte in Parijs ten tijde van de

[121] Baron Rothschild eiste totale gehoorzaamheid van de kolonisten die hij financieel ondersteunde. Dit gebrek aan onafhankelijkheid leidde tot wrijving tussen de Rotschildadministratie en de Joodse arbeiders, hierdoor vonden er verschillende opstanden plaats in de *moshavot* en zette de baron op momenten de financiële steun stop. (Anne Ussishkin, ''The Jewish Colonisation Association and a Rothschild in Palestine,'' *Middle Eastern Studies*, Vol. 9, No. 3 (1973), 347-349). Gevonden op 1 juni 2020. https://www-jstor-org.proxy-ub.rug.nl/stable/4282496?seq=1#metadata_info_tab_contents).

[122] Engel, *Zionism*, 46.

Dreyfus affaire. In 1894 werd de Frans-Joodse legerkapitein Alfred Dreyfus onterecht veroordeeld wegens landverraad. De daaruit voortvloeiende politieke controverse leidde in Frankrijk tot een uitbarsting van antisemitisme.[123] Onder invloed van deze affaire wendde de seculiere Herzl zich tot het zionistische idee en werd hij de grondlegger van het politieke zionisme.[124] Net als Pinkster was Herzl van mening dat antisemitisme een reactie vormde op het gebrek aan een Joods territorium. Herzl zag hierdoor een Joodse natiestaat als de oplossing voor het antisemitisme. Zowel vanuit West- en Midden-Europa als Amerika kwam er echter weinig draagvlak voor zijn idee. Zo stelt Blumberg dat Herzl weinig steun kreeg van West-Europese en Amerikaanse Joden. Rijke Joden, zoals Baron Rothschild, gaven royale steun aan de vestiging van joodse naderzettingen in Palestina, maar hadden geen interesse[125] in het steunen van Joods nationalisme.[126] Engels stelt dan ook dat als gevolg hiervan Herzl zich, net als Pinkster, ging richten tot de Oost-Europese Joden. Dit vanwege hun belangstelling in het Joods nationalistische gedachtegoed dat Herzl verkondigde.[127] Ook Blumberg stelt dat Herzl in eerste instantie niet gefocust was op Palestina. Zo schrijft hij dat ''Herzl tevreden was geweest met Argentinië of elk ander land waar het Joodse volk onder een democratische monarchie of een republiek zelfbestuur zou kunnen realiseren''.[128] Herzl zijn pragmatisme bracht hem dus in contact met de pre-zionistische organisaties uit Oost-Europa, zoals de *Hibbat Tsiyon*.

In 1897 kwamen delegaties van pre-zionistische organisaties op uitnodiging van Herzl naar Basel voor het eerste Zionistische Wereldcongres. Op dit congres werd de Zionistische Wereldorganisatie opgericht met als doel ''het zoeken van een thuis in Palestina voor het Joodse volk dat door publiekrecht wordt gewaarborgd''.[129] De focus van deze nieuwe organisatie lag dus op het verkrijgen van politieke legitimiteit. Op de vooravond van de tweede *aliyah* bevond de zionistische beweging zich hierdoor in een spagaat; de Oost-Europese Joden beschikten niet over de benodigde financiële middelen voor de oprichting van Joodse entiteit in Palestina en de aangewende Westerse 'broeders' waren hoofdzakelijk

---

[123] David Ben-Gurion, ''Theodor Herzl: Austrian Zionist Leader,'' *Encyclopedia Britannica*. Gevonden op 12 april 2020. https://www.britannica.com/biography/Theodor-Herzl
[124] Yoram Mayorek, ''Herzl and the Dreyfus Affair,'' *The Journal of Israeli History*, vol. 15, no. 1 (1994), 83. Gevonden op 12 april 2020. https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13531049408576028?journalCode=fjih20
[125] West-Europese en Amerikaanse Joden leefden in tolerante staten en bleven hierdoor geloven in het idee van emancipatie. Het steunen van Joods nationalisme conflicteerde met het idee van Joodse emancipatie. Hierdoor sprak het nationalisme deze West-Europese en Amerikaanse Joden niet aan.
[126] Blumberg, *The History of Israel*, 28.
[127] Engel, *Zionism*, 50.
[128] Blumberg, *The History of Israel*, 27.
[129] Engel, *Zionism*, 51.

gericht op het verkrijgen van internationale goedkeuring voor deze entiteit. Zoals de Israëlische socioloog Gershon Shafir stelt ''de *Hibbat Tsiyon* was niet opgewassen tegen de taak van kolonisatie op grote schaal, de beschermheer van de eerste *aliyah*, Baron Rothschild, had zich in 1900 al teruggetrokken en de nieuwe Zionistische Wereldorganisatie was tegen praktische kolonisatie voordat internationale politieke steun voor dit idee was verkregen''.[130]

3.2 De ontwikkeling van Joods-Palestijnse politieke partijen

De migranten uit de tweede *aliyah* ontvingen geen financiële steun en migreerden vanuit ideologische gedrevenheid naar Palestina. Zij waren in tegenstelling tot zowel de Zionistische Wereldorganisatie als de *Hibbat Tsiyon* niet gericht op het verkrijgen van financiële hulp of politieke legitimatie. Enkel de essentiële daad van migratie naar Palestina werd als de plicht van het zionisme gezien. Hierdoor ging de tweede *aliyah* zichzelf beschouwen als een zionistische 'elite'. Halpern en Reinharz illustreren dit veronderstelde exeptionalisme aan de hand van de volgende anekdote: ''een zionist was een Jood die geld verzamelde van een andere Jood om een derde Jood naar Palestina te sturen; de tweede *aliyah* identificeerde zichzelf trots met de derde Jood''.[131] De eerste Jood illustreert de *Hibbat Tsiyon* die migratie naar Palestina promootte en de tweede Jood symboliseert de Westerse Joden die dit financieel ondersteunden. De derde Jood representeert echter de tweede *aliyah* die de daadwerkelijke migreerde. Deze *aliyah* zag haar activisme als een radicale breuk met het diasporische politieke zionisme. De ontevredenheid over het beleid van de Zionistische Wereldorganisatie tezamen met de weinige kansen op arbeid in de *moshavot* van de eerste *aliyah* leidde bij de migranten uit de tweede *aliyah* tot het ontstaan van politieke partijen.[132] Landbouw was van grote invloed op de vorming van deze organen. Zo stelt de Israëlische politicoloog Dov Schidorsky dat het grootste deel van de zionistisch gemotiveerde migranten als arbeider verbonden was met de landbouwnederzettingen. Hierdoor werden de eerste pogingen tot het verenigen van migranten ondernomen door landarbeiders.[133] Dit gebeurde al ten tijde van de eerste *aliyah* om de economische omstandigheden van de Joodse arbeiders op de *moshavot* te verbeteren. Gedurende de tweede *aliyah* werden echter de eerste Joods-Palestijnse politieke partijen gevormd.

---

[130] Shafir, *Land, Labor and the origins of the Israeli-Palestinian conflict*, 46.
[131] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 495.
[132] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 498.
[133] Dov Schidorsky, ''The Origins of Jewish Workers' Libraries in Palestine, 1880-1920,'' *Libraries and Culture*, Vol. 23, No. 1 (winter, 1988), 40. Gevonden op 10 april 2020. https://www.jstor.org/stable/25542009

Allereerst werd in 1905 de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* (de jonge werknemers) opgericht. De partij slaagde er in eerste instantie niet in om een volwaardige partij-ideologie te formuleren.[134] Toch zijn Halpern en Reinharz van mening dat deze partij zich wel degelijk wist te onderscheiden dankzij de dominante positie van de tweede *aliyah* binnen haar achterban.[135] Ten tijde van de oprichting bood de partij een ieder die hun zionistische principes accepteerde de mogelijkheid om lid te worden. Halpern en Reinharz illustreren echter dat de mogelijkheid tot lidmaatschap in werkelijkheid beperkter was. De instructies voor deelname aan een in 1908 geïnitieerde enquête onder leden stelden dat ''de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* zich alleen zou moeten interesseren in de zaken van nieuwe arbeiders die door hun eigen werk in hun levensonderhoud kunnen voorzien en die geen subsidie van buitenaf ontvangen''.[136] We zien dus dat de partij zich sterker associeerde met de tweede *aliyah*. Ook organiseerde *Ha-Po'el Ha-Za'ir* vrijwel geen activiteiten in de steden. Dit had tot gevolg dat leiders die zich bezighielden met stedelijke groepen zich al snel terugtrokken uit de actieve kern van de organisatie. Dit leidde volgens Halpern en Reinharz tot een zelfvervullende voorspelling; ''de beweging trok hierdoor dat type arbeider aan dat kan worden omschreven als de 'idealistische immigrant'; een persoon die volledig achter de ideologische visie van de 'verovering van arbeid' in landbouwnederzettingen stond''.[137] Ook de Amerikaanse militaire historicus Paul Springer en de *American-Israeli Cooperative Enterprise*, een Amerikaanse non-profit en onpartijdige organisatie gericht op de versterking van de relatie tussen de Verenigde Staten en Israël, benadrukken het belang van de 'verovering van arbeid' binnen de ideologische visie van de *Ha-Po'el Ha-Za'ir*.[138] De focus lag hierbij niet op het 'veroveren' van bestaande landbouwgebieden, maar op het creëren van nieuwe landbouwgebieden. Dit kon door moerassen droog te leggen of woestijnen te irrigeren. Leden van de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* weigerden om eigenaren van landbouwnederzettingen te worden. Het onderhouden van een familie, zonder subsidies, kon in de visie van deze partij enkel bereikt worden door het gebruik van nieuwe, effectievere technieken en niet door een beroep te doen op de uitstervende nederzettingen van de eerste *aliyah*.[139] Uit de strijd van de *Ha-Po'el Ha-Za'ir*

---

[134] Halpern en Reinharz, ''Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 499; American-Israeli Cooperative Enterprise, ''Ha-Po'el Ha-Za'ir,'' *Jewish Virtual Library* (2008). Gevonden op 10 april 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/ha-po-x0027-el-ha-x1e92-a-x0027-ir
[135] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 499.
[136] Ibid.
[137] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 500.
[138] Spencer C. Tucker en Priscilla Roberts, *The Encyclopedia of the Arab-Israeli Conflict [4 volumes]: A Political, Social and Military History* (Santa Barbara: ABC-CLIO), 422; American-Israeli Cooperative Enterprise, ''Ha-Po'el Ha-Za'ir.''
[139] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 500.

tegen de landbouwnederzettingen van de eerste *aliyah* kan een sentiment van klassenstrijd worden herkend tussen de 'Joodse bourgeoisie' (de eigenaren van deze *moshavot*) en de Joodse arbeidersklasse. Zoals Halpern en Reinharz beargumenteren ''vervaagde het duidelijke nationalistische idealisme dat de nieuwkomers vertegenwoordigden; dit deed een klassenstrijd oplaaien''.[140] De politieke visie van *Ha-Po'el Ha-Za'ir* werd echter niet door de gehele pioniersklasse van de tweede *aliyah* gedeeld. Zo stellen Halpern en Reinharz dat een deel van de nieuwe migranten uit de tweede *aliyah* al een ontwikkeld, nogal scherp gevoel voor collectieve identiteit bezat. Dit betrof de immigranten die in de diaspora tot de *Po'alei Zion* (arbeiders van *Zion*) hadden behoord.[141]

De *Po'alei Zion*-verenigingen ontstonden aan het eind van de 19de eeuw in Rusland en werden aanvankelijk vormgegeven door lokale groepen en regionale associaties. Gedurende het eerste decennium van de 20ste eeuw werden er tevens diverse Europese *Po'alei Zion*-verenigingen opgericht.[142] De migranten uit de tweede *aliyah* die hadden behoord tot deze *Po'alei Zion*-verenigingen richtten in 1906 de Palestijnse afdeling van de organisatie op. De overkoepelende ideologie van de *Po'alei Zion*-verenigingen bestond uit een combinatie van zionisme en socialisme en was gericht op het Joodse proletariaat. De Palestijnse tak was net als de andere afdelingen gebaseerd op deze internationale socialistische speerpunten van de organisatie. Dit leidde tot conflicten tussen het algemene leiderschap en de Palestijnse afdeling. De ideologie van de *Po'alei Zion* moest zich in Palestina ontwikkelen als antwoord op de lokale problemen waarmee ze in aanraking kwamen. Dit ging echter moeizaam wegens de voortdurende controle en de sterke invloed van zijn diasporatradities en verenigingen.[143] In eerste instantie was de ideologie van de *Po'alei Zion*-partij in Palestina gebaseerd op het socialistische concept van 'klassenbewustzijn'. Dit leidde tot botsingen tussen deze organisatie en de eerder opgerichte *Ha-Po'el Ha-Za'ir*. De internationale *Po'alei Zion*-ideologie was geen voorstander van de strategische 'verovering van arbeid' en was er op gebrand om dit idee te bestrijden. Ook was er volgens deze ideologie geen reden om landarbeiders te verkiezen boven stedelijke arbeiders. Zoals Halpern en Reinharz beargumenteren was de *Po'alei Zion* van mening was dat ''zij de Arabische en Joodse arbeid in een gemeenschappelijke strijd dienden te organiseren. Het streven naar de verovering van

[140] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 500.
[141] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 499.
[142] American-Israeli Cooperative Enterprise, ''Zionism: Po'alei Zion,'' *Jewish Virtual Library* (2008). Gevonden op 10 april 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/po-alei-zion
[143] American-Israeli Cooperative Enterprise, ''Zionism: Po'alei Zion.''; Halpen en Reinharz, ''the Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 501.

banen door een van beide partijen was onacceptabel''.[144] In het jaar 1910 vond er echter een ideologische omslag plaats binnen de Palestijnse afdeling van de *Po'alei Zion* onder leiding van David Ben-Gurion.[145]

De *American-Israeli Cooperative Enterprise* beschrijft hoe er in 1910 een belangrijke verandering werd aangebracht binnen de ideologische doelstelling van de Palestijnse *Po'alei Zion*. De klassenstrijd werd niet langer gezien als het enige middel om een Joodse samenleving in Palestina te creëren.[146] Zoals Halpern en Reinharz stellen ontwikkelde er zich binnen deze afdeling ''een speciaal zelfbewustzijn dat leidde tot een zelfstandige ideologische lijn binnen de internationale *Po'alei Zion*-verenigingen. Dit zelfbewustzijn ontwikkelde zich op basis van waarden en normen die door de gehele tweede *aliyah* gedeeld werden''.[147] De ideologische visie van de Palestijnse *Po'alei Zion*-partij werd dus in een toenemende mate bevloeid door de Palestijnse context waarin de partij zich bevond. We kunnen dus stellen dat de Palestijnse afdeling zich begon te onttrekken aan de invloed van de Russische 'moederpartij' en de bijbehorende socialistische ideologie. De focus op de eigen Palestijnse context leidde in 1909 tot de oprichting van de *Ha-Shomer*. Volgens Halpern en Reinzharz gebeurde dit vanwege twee redenen; om Joodse eigendommen veilig te stellen, en nog belangrijker, om Arabische beschermers te vervangen door Joodse wachters als onderdeel van de eerdergenoemde 'verovering van zelfverdediging'.[148] Ook Shafir onderschrijft dat de *Po'alei Zion* zichzelf als doel ging stellen om ''namens de Joden alle takken van arbeid en industrie te veroveren die al gevestigd waren in Palestina''.[149] Hieruit kunnen we concluderen dat de *Po'alei Zion* het *Ha-Po'el Ha-Za'ir* speerpunt van de 'verovering van arbeid' geleidelijk overnam. De *American-Israeli Cooperative Enterprise* stelt dan ook dat er vanaf 1910 veelal samenwerking plaatsvond tussen beide partijen.[150] Naast een politieke bijdrage, leverden beide partijen ook cruciale maatschappelijke bijstand.

De *Ha-Po'el Ha-Za'ir* en de *Po'alei Zion* werden beiden opgericht als politieke partijen, maar raakten gaandeweg betrokken bij niet-politieke werkzaamheden. Zoals genoemd richtte de *Po'alei Zion* de *Ha-Shomer* organisatie op voor de Joodse zelfverdediging van landbouwnederzettingen. Volgens Halpern en Reinharz kan dit worden gezien als de

---

[144] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 501.
[145] Schidorsky, ''The Origins of Jewish Workers' Libraries,'' 41.
[146] American-Israeli Cooperative Enterprise, ''Zionism: Po'alei Zion.''
[147] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 501.
[148] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 502-503.
[149] Shafir, *Land, Labor and the origins of the Israeli-Palestinian conflict*, 129.
[150] American-Israeli Cooperative Enterprise, ''Ha-Po'el Ha-Za'ir.''

eerste stap die deze politieke partij veranderde in een allesomvattende organisatie.[151] De *Ha-Shomer* wilde de *moshavot* van de eerste *aliyah* verdedigen. Dit leidde tot uitgebreide relaties (zowel coöperatief als conflicterend) tussen partijen uit zowel de eerste als tweede *aliyah*, waardoor de *Ha-Shomer* een verbindende functie kreeg tussen beide *aliyot*.[152] Ook de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* zette deze stap richting een allesomvattende organisatie. Zo stelt de *American-Israeli Cooperative Enterprise* dat de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* vanaf 1908 betrokken raakte bij de bewaking van de Joodse landbouwnederzettingen en zelfverdedigingsactiviteiten.[153] Naast de focus van beide partijen op het verbeteren van de arbeidsomstandigheden van de Joodse arbeiders, was er dus ook een sterke behoefte om bij te dragen aan de ontwikkeling van een nieuwe samenleving. Om dit doel te bereiken was het belangrijk dat er organisatorische structuren binnen beide partijen werden opgezet die de arbeiders niet enkel zouden voorzien in werkgelegenheid, maar ook in hun fysieke en spirituele behoeftes. De prominente rol van niet-politieke activiteiten binnen de Joods-Palestijnse partijen wordt onderstreept door de Israëlische historicus Udi Manor. Zo stelt hij dat ''de partijen meer waren dan politieke partijen in de beperkte betekenis van het woord. De leden waren toegewijd aan onderwijs, politiek en economische activiteiten''.[154] Onderwijs werd dus, naast de ontwikkeling van een economische en politieke sector, gezien als het middelen om de eigen achterban te voorzien in al hun fysieke en spirituele behoeftes.

Zowel de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* als de *Po'alei Zion* waren actief bezig met de verspreiding van educatie binnen hun achterban. Zo stelt Schidorsky dat de oprichters van de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* in hun speerpunten verklaarden dat ''het oprichten van bibliotheken, het opzetten van avondklassen en het organiseren van rondleidingen en wandelingen van essentieel belang was''.[155] Volgens Schidorsky was het echter de *Po'alei Zion* die de verspreiding van onderwijs op de kaart zette, dit had te maken met de ideologische achtergrond van haar oprichters.[156] Binnen de Joods-Russische samenleving werd onderwijs veelal gezien als het middel om socialistische doelstellingen te behalen. Schidorsky stelt dat de *Po'alei Zion* het noodzakelijk achtte dat ''het Joodse proletariaat in Palestina de traditionele Joodse liefde voor onderwijs en kennis combineerde met de ontwikkeling van het

---

[151] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 503.
[152] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 503.
[153] American-Israeli Cooperative Enterprise, ''Ha-Po'el Ha-Za'ir.''
[154] Udi Manor, ''Socialists in name only? Socialist-Zionist wartime progressivism,'' *Israel Affairs*, Vol. 25, No. 2 (2019), 319. Gevonden op 13 april 2020. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13537121.2019.1577044
[155] Schidorsky, ''The Origins of Jewish Workers' Libraries,'' 52.
[156] Ezra Mendelsohn, *Class Struggle in the Pale: The Formative Years of the Jewish Workers' Movements in Tsarist Russia* (Cambridge: Cambridge University Press), 116-125.

klassenbewustzijn''.[157] Educatie diende dus voor deze partij als het middel om de Joodse migranten te onderwijzen in het socialisme, dit moest leidden tot de ontwikkeling van de verlangde socialistische samenleving in Palestina. Manor stelt echter dat er tot 1914 een gebrek was aan financiële middelen binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap vanwege ''de slechte economische omstandigheden in het Ottomaanse Palestina''.[158] Door deze geldnood was de *Po'alei Zion* niet in staat het onderwijs actief onder haar achterban te verspreiden. Deze financiële situatie bleef tot het begin van de Eerste Wereldoorlog bestaan. Dit ondanks pogingen vanuit de tweede *aliyah* om tot een samenwerkingsverband met de Zionistische Wereldorganisatie te komen. De ideologie van Zionistische Wereldorganisatie conflicteerde met de socialistische 'verovering van arbeid', waardoor deze organisatie slechts marginale steun gaf aan de projecten van de Joods-Palestijnse partijen. Hierdoor konden de Joods-Palestijnse politieke partijen slechts een kleine maatschappelijke bijdrage leveren aan hun achterban.

We kunnen dus stellen dat beide partijen gedurende de periode van de tweede *aliyah* hun ideologieën aanpasten aan de op dat moment geldende situatie in Palestina. Door dit pragmatisme konden de ideologische tegenstellingen tussen beide partijen grotendeels overwonnen worden. We kunnen concluderen dat ondanks de ideologische verschillen zowel de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* als de *Po'alei Zion* bereid waren tot pragmatisch denken. Dit resulteerde in de praktijk veelal tot samenwerking. De invloed van beide partijen op de vormen van cohesie binnen de nieuwe *yishoev* bleef echter beperkt vanwege een gebrek aan financiële middelen. De partijen konden hierdoor hun invloed niet uitbreiden over de andere gemeenschappen binnen de nieuwe *yishoev*.

3.3 De *Settler Colonialism Theory* en de politieke consolidatie van de nieuwe *yishoev*

Zoals benoemt speelden bij de vorming van zowel de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* als de *Po'alei Zion* de socialistische ideologische standpunten van de tweede *aliyah* een belangrijke rol. Toch kan met behulp van de SCT geconcludeerd worden dat niet zozeer ideologie, maar praktisch nut de drijvende kracht vormde achter de politieke innovaties van de tweede *aliyah*. De drie karakteriserende eigenschappen van de SCT zijn ook hier van toepassing. Door middel van deze eigenschappen en Veracini's fases kan vanuit een koloniaal politiek oogpunt de ontwikkeling van een collectieve identiteit binnen de tweede *aliyah* verklaard worden.

[157] Schidorsky, ''The Origins of Jewish Workers' Libraries,'' 43-45.
[158] Manor, ''Socialists in name only?,'' 319-20.

Zoals in het voorgaande hoofdstuk benoemd, migreerde de tweede *aliyah* naar Palestina vanuit een verlangen naar auto-emancipatie. De motivatie tot permanente vestiging was dus, net als in Veracini's model, het verlangen naar een 'nieuwe, ideale samenleving'; een Joodse entiteit. Er kan echter worden gesteld dat naast deze reden ontevredenheid met de Zionistische Wereldorganisatie tevens als een motivatie voor migratie naar Palestina diende. De migranten uit de tweede *aliyah* zagen enkel de essentiële daad van migratie naar Palestina als de plicht van het zionisme. Dit bruiste in tegen de ideologie van de Zionistische Wereldorganisatie. Halpern en Reinharz concluderen dan ook dat ''wie zich ten tijde van de tweede *aliyah* aan migratie wijdde, hiermee uiting gaf aan zijn of haar weerstand tegen de methoden en het beleid van de Zionistische Wereldorganisatie''.[159] Dus vanuit een politiek perspectief kunnen we stellen dat de migratie van de tweede *aliyah* naar Palestina tevens kan worden gezien als een politieke daad om ongenoegen te uiten met de andere zionistische organisaties in de wereld. De tweede *aliyah* beschouwde zichzelf als een zionistische 'elite' die in tegenstelling tot de Zionistische Wereldorganisatie de daad bij het woord voegde en zich ter plekke inzette voor het zionistische doel om een nieuwe permanente Joodse samenleving op te richtten in Palestina. Hier zijn de eerste sporen zichtbaar van een ideologische eigen identiteit die de tweede *aliyah* ongeacht politieke voorkeur verenigde.

Eenmaal aangekomen in Palestina bevonden de migranten uit de tweede *aliyah* zich in de tweede fase; 'symbolische en ideologische tegenslag'. De *moshavot* van de eerste *aliyah* boden de nieuwe migranten weinig kansen. De ontevredenheid over het beleid van de Zionistische Wereldorganisatie tezamen met deze geringe kansen leidde bij de migranten uit de tweede *aliyah* tot het ontstaan van politieke organen.[160] We kunnen de oprichting van politieke partijen binnen de tweede *aliyah* met behulp van SCT verklaren vanuit een koloniaal perspectief. Zowel de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* als de *Po'alei Zion* werden opgericht met het doel de economisch positie van de Joods-Palestijnse arbeiders uit de tweede *aliyah* te verbeteren. Beiden ontwikkelden zich dus als een reactie op de bij aankomst aangetroffen slechte economische omstandigheden wat na 1910 resulteerde in de creatie van een overkoepelende politieke focus die gericht was op de 'verovering van arbeid' binnen de *moshavot*.

Deze politieke uniformiteit creëerde een platform vanuit waar er druk kon worden gezet op de *moshavot* om de 'verovering van arbeid' af te dwingen. Ideologie diende hier dus niet zozeer als de reden voor de oprichting van politieke partijen, maar fungeerde als een middel om de verschillende individuen binnen de tweede *aliyah* te verenigen achter dezelfde

[159] Halpern en Reinharz, ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah,'' 498.
[160] Ibid.

doelstellingen. Zoals Schidorksy stelt is ''ideologie een fundamentele eigenschap van elke sociale beweging. Het bepaald het zelfbeeld van haar leden, creëert cohesie en dus een gemeenschappelijk doel''.[161] De oprichting van politieke partijen had dus als gevolg dat er gemeenschapszin ontstond binnen allereerst de politieke partijen en na 1910 een overkoepelende samenhorigheid tussen beide partijen. Zoals Schidorsky benadrukt hadden beide organisaties immers een gemeenschappelijke doel dat ideologische tegenstellingen oversteeg; ''beide partijen hadden het voorzien op de ontwikkeling van een Joodse nationale entiteit met een autonome Joodse economie''.[162] Op deze manier kunnen we de oprichting van zowel de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* als de *Po'alei Zion* beschouwen als een onderdeel van Veracini's verdedigingsformaties. De oprichting van beide politieke organen verstevigde de machtspositie van het arbeiderszionisme binnen de nieuwe *yishoev* en versterkte het gevoel van legitimiteit onder de migranten van de tweede *aliyah*. De *Po'alei Zion* en *Ha-Po'el Ha-Za'ir* fungeerden als een middel om Joodse arbeid af te dwingen en droeg op deze manier bij aan de 'logica van eliminatie' binnen de *moshavot*. Interessant is dus dat we hier zien dat de 'logica van eliminatie' zich niet direct richtte op de inheemse bevolking, maar op de al in Palestina aanwezige Joden uit de eerste *aliyah*. Deze verdedigingsformaties resulteerden in Veracini's derde fase; 'de werkelijkheid'.

De aanwezige Joods-Palestijnse arbeidersgemeenschap diende geconsolideerd te worden zodat een groeiend aantal migranten uit Oost-Europa kon worden opgenomen, voor deze consolidatie waren beide politieke partijen van belang. SCT stelt dat de oprichting van organisaties binnen kolonistengemeenschappen bijdroeg aan de cohesie en interne stabiliteit van deze samenlevingen. Met dit doel zette zowel de *Ha-Po'el Ha-Za'ir* als *Po'alei Zion* afdelingen op om hun eigen achterban te voorzien in verschillende basisbehoeftes. Naast de focus van beide partijen op het verbeteren van de economische omstandigheden van de tweede *aliyah*, was er dus ook een sterke behoefte binnen deze partijen om bij te dragen aan de ontwikkeling van de arbeiders zionistische gemeenschap. Zoals Schidorsky stelt waren ''de migranten uit de tweede *aliyah* toegewijd aan het genereren van sociale verandering''.[163] Bij het verkrijgen van deze verandering speelde onderwijs een belangrijk rol. Zoals de SCT stelt gingen organisaties binnen een kolonistengemeenschap onderwijs aanbieden aan de nieuwe migranten, zodat deze heterogene groep kon worden opgenomen binnen de bestaande kolonistensamenleving. Vanuit dit perspectief kan verklaard worden waarom de Joods-

[161] Schidorsky, ''The Origins of Jewish Workers' Libraries,'' 42.
[162] Schidorsky, ''The Origins of Jewish Workers' Libraries,'' 41.
[163] Ibid.

Palestijnse politieke partijen veel aandacht besteedden aan het onderwijs binnen hun achterban; onderwijs verspreidde de collectieve identiteit van de tweede *aliyah* en zorgde voor een toenemende ideologische uniformiteit en cohesie binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap. Door een gebrek aan financiële middelen lukte deze verspreiding echter nog beperkt. Er was een 'derde partij' nodig die door zowel financiële als intellectuele ondersteuning de kolonistensamenleving van de tweede *aliyah* kon helpen met zich te consolideren. In het geval van deze kolonistensamenleving was dit geen koloniale macht, maar een externe partij; de Zionistische Wereldorganisatie. Tot het begin van de Eerste Wereldoorlog leverde deze partij echter nog geringe steun, waardoor de politieke partijen van de tweede *aliyah* niet in staat waren om hun ideologische visies via de politieke partijen ook buiten hun eigen achterban te verspreiden.

3.4 Deelconclusie

Concluderend kan gesteld worden dat de komst van Herzl aan het einde van de 19de eeuw nieuw leven blies in de zionistische beweging. Herzl zijn pragmatisme leidde ertoe dat de Zionistische Wereldorganisatie werd opgericht. Op de vooravond van de tweede *aliyah* bevond de zionistische beweging zich hierdoor echter in een spagaat; de Oost-Europese Joden beschikten niet over de benodigde financiële middelen voor de oprichting van Joodse entiteit in Palestina en de Zionistische Wereldorganisatie was enkel gericht op het verkrijgen van internationale goedkeuring.

Ontevredenheid met het beleid van de Zionistische Wereldorganisatie tezamen met de weinige kansen op arbeid leidde ertoe dat de migranten uit de tweede *aliyah* na hun aankomst in Palestina twee ideologisch gemotiveerde politieke partijen gingen oprichten die onafhankelijk waren van de Zionistische Wereldorganisatie; *Ha-Po'el Ha-Za'ir* en *Po'alei Zion*. Met behulp van de SCT kan echter geconcludeerd worden dat niet zozeer ideologie, maar praktisch nut de drijvende kracht vormde achter de politieke innovaties van de tweede *aliyah*.

De permanente vestiging van de tweede *aliyah* in Palestina kan gezien worden als een politieke daad om ongenoegen te uiten met het zionistische leiderschap in de wereld. We kunnen stellen dat de collectieve identiteit binnen de tweede *aliyah* zich allereerst tegenstellend aan de Zionistische Wereldorganisatie ontwikkelde. Dit leidde tot de eerste sporen van een ideologische eigen identiteit die de tweede *aliyah* ongeacht politieke voorkeur verenigde. Eenmaal aangekomen in Palestina bevonden de migranten uit de tweede *aliyah*

zich in de tweede fase; ‘symbolische en ideologische tegenslag’. In Palestina ontwikkelde zich door een ‘logica van eliminatie’ een collectieve identiteit binnen de tweede *aliyah* die zich afzette tegen de eerste *aliyah* en zich tevens ideologisch identificeerde met de ‘verovering van arbeid’. De oprichting van beide politieke diende dus als het middel om de verschillende individuen binnen de tweede *aliyah* te verenigen achter de ‘verovering van arbeid’. Onderwijs droeg bij aan de verdere verspreiding van deze identiteit binnen de Joods-Palestijnse arbeidersgemeenschap. De collectieve identiteit kon echter niet geconsolideerd worden vanwege een gebrek aan financiële en intellectuele steun van een ‘derde partij’.

We kunnen dus stellen dat de politieke innovaties van de tweede *aliyah* de samenhorigheid en collectieve identiteit binnen de zionistische arbeidersgemeenschap in Palestina verder verstevigde. De verdeeldheid en het individualisme binnen de nieuwe *yishoev* bleef echter bestaan vanwege het gebrek aan financiële middelen om de collectieve identiteit en het samenhorigheidsgevoel buiten de eigen achterban te promoten.

Hoofdstuk 4: De *Histadrut* en de consolidatie van een collectieve identiteit

In de voorgaande hoofdstukken zijn de door de tweede *aliyah* gevormde economische en politieke sectoren neergezet als middelen om een eigen onderscheidende samenleving en collectieve identiteit binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap te creëren. In het vierde hoofdstuk zal SCT worden toegepast op de consolidatie van de door de tweede *aliyah* vormgegeven collectieve identiteit gedurende de periode 1915 tot 1924. Deze periode begint met het ontstaan van de Eerste Wereldoorlog en eindigt met de komst van de vierde *aliyah* in 1924. Waar de ontwikkelingen van een economische en politieke sector onderdeel vormde van Veracini's eerste en tweede fase, zal gedurende dit hoofdstuk de derde fase van consolidatie centraal staan. De consolidatie van de door de tweede *aliyah* vormgegeven collectieve identiteit binnen de nieuwe *yishoev* vond plaats ten tijde van de derde *aliyah* gedurende de periode 1919 tot 1923. Door onderwijs kon deze collectieve identiteit verspreid worden onder de migranten uit de derde *aliyah*. Deze verspreiding kon echter niet plaatsvinden zonder de oprichting van de *Ha-Histadrut ha-Kelalit shel ha-Ovedim ha-Ivriyyim be-Eretz Israel* (Algemene Organisatie van Arbeiders in het land van Israël), of kortweg de *Histadrut*. Door de verspreiding van de door de tweede *aliyah* vormgegeven collectieve identiteit binnen de volgende generatie uiteen te zetten kan vanuit een praktisch perspectief worden verklaard in hoeverre de tweede *aliyah* erin slaagde om deze collectieve identiteit van het Palestijnse arbeiderszionisme te behouden binnen latere generaties.

4.1 De aanloop naar de *Histadrut*

Ondanks de oprichting van *Ha-Po'el Ha-Za'ir* en *Po'alei Zion* bleef er nog een grote mate van verdeeldheid bestaan binnen de nieuwe *yishoev*. Van belang hiervoor was dat de arbeiderszionisten tot het begin van de Eerste Wereldoorlog nog een minderheid vormden binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap.[164] Zo stelt de Israëlische socioloog Shlomo Swirski dat ''de zionistische beweging een minderheidsbeweging vormde die opzoek was naar legitimiteit in een grotendeels traditionalistische Joodse gemeenschap''.[165] Waar de tweede *aliyah* wel in slaagde was de creatie van een eigen 'miniatuursamenleving'. Binnen deze

[164] In 1914 leefden er rond de 94.000 Joden in Palestina (zo'n dertien procent van de totale Palestijnse bevolking). Van dit aantal behoorde rond de negentig procent tot de religieuze gemeenschap, zo'n 9.000 Joden konden dus tot de Joods-Palestijnse arbeidersgemeenschap worden gerekend. (American-Israeli Cooperative Enterprise, ''Jewish and Non-Jewish Population of Israel/Palestine (1517-Present),'' *Jewish Virtual Library* (april 2020). Gevonden op 1 juni 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/jewish-and-non-jewish-population-of-israel-palestine-1517-present; Reinharz, ''Old and New Yishuv,'' 65).

[165] Shlomo Swirski, *Politics and education in Israel* (New York: Falmer Press), 48.

samenleving bleef echter een sterk gevoel van individualisme bestaan. Zo stelt de Historicus Jonathan Frankel, expert op het gebied van de moderne Joodse geschiedenis, dat ''de tweede *aliyah* er niet in slaagde om sterke organisaties met een hoge mate van eenheid te creëren. Ongedisciplineerdheid, individualisme en regelrechte anarchie waren de norm''.[166] Dit standpunt wordt beaamt door de Israëlische econoom Nadav Halevi die beargumenteert dat ''de twee politieke partijen van binnen werden verscheurd door partijtwisten''.[167] We kunnen dus stellen dat tot het begin van de Eerste Wereldoorlog de tweede *aliyah* er, ondanks de oprichting van eigen economische en politieke sectoren, niet in was geslaagd om haar eigen collectieve identiteit binnen zowel de eigen gemeenschap als de Joods-Palestijnse samenleving te consolideren. Ook op internationaal politiek vlak slaagde de tweede *aliyah* er niet in om haar positie te stabiliseren.

De diaspora bleef gedurende de Eerste Wereldoorlog het machtscentrum van de internationale zionistische politiek. Tijdens deze oorlog kwam in 1917 de Balfour-verklaring tot stand.[168] Deze officiële verklaring van de Engelse regering zegde steun toe aan de stichting van een 'nationaal tehuis' voor het Joodse volk in Palestina en veranderde het zionisme in een internationaal erkende beweging. Als gevolg van deze toezegging kreeg de Zionistische Wereldorganisatie meer interesse in het Palestijnse gebied. Dit resulteerde in de komst van Chaim Weizmann naar Palestina.[169] De van origine Wit-Russische scheikundige Weizmann werd in 1917 het hoofd van het Engels Zionistische Verbond en reisde in 1918 namens de Zionistische Wereldorganisatie af naar Palestina om daar een autonoom bestuur voor de nieuwe *yishoev* op te richten.[170] De Joodse gemeenschap in Palestina werd dus niet betrokken bij de formatie van dit nieuwe bestuur. Hieruit kunnen we de inferieure positie van de *yishoev* binnen de Zionistische Wereldorganisatie afleiden. Er kan dus gesteld worden dat er na de Eerste Wereldoorlog een verandering plaatsvond binnen het beleid van de Zionistische

---

[166] Jonathan Frankel, *Prophecy and Politics: Socialism, Nationalism, and the Russian Jews, 1862-1917* (Cambridge: Cambridge University Press), 367.
[167] Nadav Halevi, ''The Israeli Labor Movement,'' *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 310, No. 1 (1957), 173. Gevonden op 18 februari 2020. https://journals-sagepub-com.proxy-ub.rug.nl/doi/10.1177/000271625731000118
[168] Jehuda Reinharz en Anita Shapira, *Essential Papers on Zionism* (New York: New York University Press), 20-21.
[169] Historiek, ''Balfour-verklaring (1917): Stichting van een 'nationaal tehuis' voor het Joodse volk,'' *Historiek* (9 november 2017). Gevonden op 20 april 2020. https://historiek.net/balfour-verklaring-1917/5601/; Israeli Ministry of Foreign Affairs, 'The Balfour Declaration: 2 November 1917,' *Israel: Israeli Ministry of Foreign Affairs* (2013). Gevonden op 20 april 2020. https://mfa.gov.il/mfa/foreignpolicy/peace/guide/pages/the%20balfour%20declaration.aspx.
[170] Julian Louis Meltzer, ''Chaim Weizmann: Israeli President and Scientist,'' *Encyclopedia Britannica* (2020). Gevonden op 22 april 2020. https://www.britannica.com/topic/Jew-people; Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 21.

Wereldorganisatie jegens de nieuwe *yishoev*. Waar voor 1915 de diaspora zich enkel richtte op het verschaffen van marginale financiële steun, begon deze gemeenschap na de Eerste Wereldoorlog het politieke gezag binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap actief naar zich toe te trekken.

Het einde van de Eerste Wereldoorlog liep parallel met het uiteenvallen van het Ottomaanse Rijk. Dit resulteerde aan het begin van 1920 in een Brits mandaat voor Palestina en op 24 juli 1922 werd dit mandaat officieel goedgekeurd door de Volkenbond (de voorloper van de Verenigde Naties).[171] De inleiding van het mandaat stelde in artikel vier dat ''de Zionistische Wereldorganisatie werd erkend als het Joods orgaan om de Britse administratie in Palestina te adviseren in zaken die van invloed waren op de oprichting van het 'Joods Nationaal Tehuis'''.[172] Het mandaat bevestigde dus het politieke gezag van de diaspora over de Joods-Palestijnse gemeenschap: niet de nieuwe *yishoev*, maar de Zionistische Wereldorganisatie werd erkend als de vertegenwoordiger van de Palestijnse Joden. We kunnen hieruit concluderen dat het vooroorlogse machtsevenwicht onveranderd bleef; de politieke dominantie van de diaspora werd enkel opnieuw bevestigd. Onder leiding van Weizmann werden er gedurende de periode 1918 tot 1920 diverse pogingen ondernomen door de Zionistische Wereldorganisatie om de nieuwe *yishoev* te verenigen binnen een gezamenlijk goedgekeurd organisatorisch kader. Deze pogingen tot centralisatie bleven echter onsuccesvol; de ideologische verdeeldheid binnen zowel de nieuwe *yishoev* als haar fracties bleef te groot. Aan het begin van de jaren '20 was de nieuwe *yishoev* nog even verdeeld als ten tijde van de aankomst van de tweede *aliyah*. Het arbeiderszionisme was er onder leiding van de tweede *aliyah* enkel in geslaagd om cohesie binnen de verschillende fracties van hun gemeenschap te ontwikkelen. Zoals de Israëlische historicus Ze'ev Tzahor stelt ''er was slechts één orgaan dat op vrijwillige basis werd opgericht en zich snel uitbreidde tot een belangrijke nationale macht: de *Histadrut*''.[173]

4.2 De oprichting van de *Histadrut*

In december 1920 riepen ruim vijfduizend Joodse arbeiders een vergadering bijeen om de politieke situatie binnen de nieuwe yishoev te stabiliseren; dit werd de oprichtingsconventie

[171] Avital Ginat, ''British Mandate for Palestine,'' *1914-1918-online: International Encyclopedia of the First World War* (7 december 2018). Gevonden op 24 april 2020. https://encyclopedia.1914-1918-online.net/article/british_mandate_for_palestine
[172] Joseph S. Bentwich, *Education in Israel* (London: Routledge and Kegan Paul), 16.
[173] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 475.

van de *Histadrut*.[174] Tzahor stelt dat deze arbeiders geen duidelijk beeld hadden van de organisatie die zij wilden opzetten. Er was enkel een breed gedeelde ideaal; ‘’de arbeiders wilden een socialistische arbeidersorganisatie oprichten die streefde naar de opbouw van Palestina volgens een nieuwe sociale basis’’.[175] In dit ideaal kunnen we het socialistische karakter van de twee Joods-Palestijnse politieke partijen terugzien. Ook Halevi bevestigd de ideologische focus op het arbeiderszionisme bij de oprichting van de *Histadrut*. Zo beargumenteert hij dat ‘’de *Histadrut* zo werd ingericht dat haar activiteiten zich enkel concentreerden op de doelen die door de hele arbeidersgemeenschap van de tweede *aliyah* werden geaccepteerd’’.[176] Er werd op de oprichtingsconventie van de *Histadrut* dus een eensgezindheid verkregen tussen de achterban van de twee Joods-Palestijnse politieke partijen. Dit was een revolutionaire ontwikkeling die, ondanks vele pogingen, nog niet eerder had plaatsgevonden. Hiervoor was een drukmiddel van buitenaf van essentieel belang; de komst van de derde *aliyah*.

De Eerste Wereldoorlog werd in Europa uitgevochten in gebieden met dichtstbevolkte Joodse gemeenschappen en werd gevolgd door een golf van geweld in de etnisch gemengde grensgebieden van het voormalige Russische Rijk en de Donaumonarchie.[177] Deze geweldsuitbarstingen waren dodelijker dan de pogroms die voorafgaand aan zowel de eerste als tweede *aliyah* hadden plaatsgevonden. Het einde van de Eerste Wereldoorlog resulteerde hierdoor in de derde *aliyah* die plaatsvond tussen 1919 en 1923. Alleen al in het jaar 1920 was deze golf van nieuwe migranten groter[178] dan het totale aantal leden van de partijen in de nieuwe *yishoev* tezamen.[179] De hoeveelheid migranten leidde ertoe dat de politieke leiders van de twee Joods-Palestijnse partijen bereid waren om hun interne rivaliteit en wederzijdse wantrouwen aan de kant te zetten. Zoals Tzahor stelt ‘’iedere partij wilde gretig de toenemende golven van immigranten die naar Palestina begonnen te stromen aan zich binden om zo de achterban te vergroten’’.[180] We kunnen dus concluderen dat de overkoepelende Palestijnse arbeidersfederatie ontstond als een reactie op een externe ontwikkeling en tegen de wil in van de pioniers uit de tweede *aliyah*. Toch bleven de politieke leiders uit de tweede *aliyah* strategisch de controle houden binnen de vorming van de *Histadrut*. Dit gebeurde uit

---

[174] Halevi, ‘’The Israeli Labor Movement,’’ 173.
[175] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 475.
[176] Halevi, ‘’The Israeli Labor Movement,’’ 173.
[177] Engel, *Zionism*, 90-91.
[178] Er arriveerden in de jaren 1919 en 1920 zo’n 10.000 Joodse Migranten in Palestina. (American-Israeli Cooperative Enterprise, ‘’Jewish and Non-Jewish Population’’).
[179] Engel, *Zionism*, 91; Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 476.
[180] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 475.

angst voor het oplaaien van ideologische geschillen binnen het arbeiderszionisme. Zoals Tzahor stelt ‘’de veteranen maakten zich specifiek zorgen over de ideologische vurigheid van de nieuwe migranten. Zij vreesden dat deze vurigheid de focus van de arbeiderszionisme zou verschuiven van ‘pioniersconstructivisme’, naar gevaarlijke bolsjewiek sluiproutes’’.[181] Deze visie wordt beaamd door Frankel. Ook hij stelt dat de tweede *aliyah* de ideologische dominantie van de constructieve ideologie binnen het Palestijnse arbeiderszionisme wenste te behouden.[182] Met deze constructieve ideologie wordt het pragmatisme van het arbeiderszionisme bedoeld dat zich aanpaste aan de in Palestina geldende situatie. De politieke leiders van de tweede *aliyah* waren er gedurende de oprichting van de *Histadrut* dus sterk op gericht om het zeggenschap over de politieke en ideologische oriëntatie van de nieuw opgerichte organisatie te behouden en slaagden hierin. Als gevolg hiervan werd de ideologie van de *Histadrut*, net als de ideologieën van de *Ha-Po’el Ha-Za’ir* en *Po’alei Zion*, gebaseerd op een combinatie van nationalisme en socialisme. Dit is terug te zien in de doelstellingen van de *Histadrut* die bestonden uit ‘’het bewerkstelligen van nieuwe werkgelegenheid, het opnemen van nieuwe immigranten en het opbouwen van de arbeidersgemeenschap in Palestina’’.[183] De unificatie van de politieke partijen en andere lokale organisaties in de *Histadrut* was echter controversieel en werd niet gesteund door het merendeel van de aanhangers van het Palestijnse arbeiderszionisme.

Op de oprichtingsconventie van de *Histadrut* waren zoals eerdergenoemd vijfduizend arbeiders vertegenwoordigd. Tzahor stelt dat deze oorspronkelijke leden en hun families hooguit 10 procent van de totale bevolking van de nieuwe *yishoev* uitmaakten.[184] Dat het hier om een klein percentage gaat is niet verwonderlijk aangezien na de komst van de tweede *aliyah* de religieuze gemeenschap nog steeds de meerderheid vormde binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap. Wat wel opvallend is, is dat zelfs onder de arbeiders in *kibbutzim* en arbeiders in loondienst bij *moshavot* slechts een klein deel lid werd van de *Histadrut*. Zo bleef het aantal leden dat deelnam aan de nieuwe organisatie klein onder haar ‘natuurlijke achterban’; zo koos minder dan de helft van de leden van de *Ha-Po’el Ha-Tza’ir* voor het lidmaatschap.[185] Dus ondanks de poging van het leiderschap om eensgezindheid binnen het Palestijnse arbeiderszionisme te verkrijgen, was er in eerste instantie nog sterke weerstand tegen de *Histadrut*. Deze weerstand kwam voort uit het centralisatiebeleid dat de nieuwe

[181] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 476.
[182] Frankel, *Prophecy and Politics*, 560.
[183] Halevi, ‘’The Israeli Labor Movement,’’ 173.
[184] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 476.
[185] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 477.

organisatie tot doel had. Zo stelt de Amerikaanse politicus Margaret Plunkett dat er tijdens de oprichtingsconferentie van de *Histadrut* werd besloten dat enkel de *Histadrut* zich binnen de factie van het arbeidszionisme nog mocht bezig houden met politieke aangelegenheden.[186] Deze visie wordt ondersteund door Tzahor, ook hij stelt dat ''de belangen van de partijen niet in overeenstemming waren met de interesses van de *Histadrut* die het voormalige partijdomein was binnengedrongen''.[187] De *Histadrut* eigende zich met haar oprichting dus alle verantwoordelijkheid toe op het gebied van constructieve activiteiten binnen de arbeidersbeweging; zaken die tot dan toe hadden behoord tot de takenpakketten van de Joods-Palestijnse politieke partijen. Dit resulteerde in frictie tussen de leden van de partijen en het leiderschap van de *Histadrut*. Naast deze interne strijd vond er ook op internationaal vlak een conflict plaats; de nieuwe organisatie had moeite met het verkrijgen van erkenning in de diaspora.

Zowel de Britse overheid als de Zionistische Wereldorganisatie toonde geen belangstelling in de oprichting van de *Histadrut*. De nieuwe organisatie werd met argusogen bekeken als een nieuwe socialistische organisatie.[188] Dit gebrek aan mogelijke internationale samenwerking bracht de doelstellingen van de *Histadrut* in gevaar; voor haar ambitieuze doelen waren financiële middelen nodig. De *Histadrut* was voor deze middelen echter afhankelijke van externe partijen. Hierdoor lukte het de nieuwe organisatie in haar eerste jaar niet om de benodigde werkgelegenheid te creëren voor de derde *aliyah*, de organisatie kon dus niet voldoen aan de verwachtingen die zij zelf had gekweekt.[189] In een poging de effectiviteit van de organisatie te verbeteren en de machtsstrijd tussen lokale organisaties en de Histadrut te bestrijden begon in 1921 een bestuurlijke reorganisatie onder leiding van David Ben-Gurion. Zowel Avineri als Tzahor beargumenteren dat bij de keuze voor bestuursleden de ideologische visie van Ben-Gurion een belangrijke rol speelde. Avineri stelt dat voor Ben-Gurion de realisatie van een zelfstandige Joodse entiteit in Palestina centraal stond. Voor het behalen van dit doel zag hij het constructief arbeiderszionisme als de noodzakelijke weg.[190] Deze zienswijze wordt ondersteund door Tzahor. Hij beargumenteert dat ''het nieuwe bestuur van de *Histadrut* enkel bestond uit leden die zich bezig hielden met praktische zaken en geen onderdeel vormden van de derde *aliyah*. Ben-Gurion was

[186] Margaret L. Plunkett, ''The General Federation of Jewish Labor in Israel,'' *ILR Review*, Vol. 11, No. 2 (1958), 157. Gevonden op 16 februari 2020. https://www.jstor.org/stable/2519807
[187] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 476.
[188] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 477.
[189] Plunkett, ''The General Federation of Jewish Labor in Israel,'' 156.
[190] Avineri, *The Making of Modern Zionism*, 200-213.

achterdochtig over hun ideologische fanatisme''.[191] We kunnen hieruit afleiden dat voor Ben-Gurion niet zozeer de socialistische ideologie, maar de 'nationale verlossing' van het Joodse volk centraal stond. Dit doel moest door middel van daden en pragmatisme worden bereikt. We kunnen dus concluderen dat er gedurende 1921 een verschuiving ontstond binnen de *Histadrut* van utopisch idealisme naar constructief socialisme. Een ontwikkeling die ook bij de twee Joods-Palestijnse partijen had plaatsgevonden en als kenmerkend voor de tweede *aliyah* kan worden gezien.

Door de bestuurlijke reorganisatie kon de *Histadrut* zich efficiënter inzetten en konden de gestelde doelstellingen worden bereikt. De nieuwe organisatie werd hierdoor in toenemende mate gezien als de instelling waar de nieuwe migranten uit de derde *aliyah* terecht konden voor hulp.[192] Zoals Tzahor stelt: ''de Britse regering, de Zionistische Wereldorganisatie en de lokale organisaties waren niet in staat om sociale diensten te verlenen aan de toenemende golf migranten''.[193] In tegenstelling tot deze organisaties was de *Histadrut* er wel in geslaagd om de derde *aliyah* ondersteuning te bieden na hun aankomst in Palestina. Dit versterkte de internationale machtspositie van de *Histadrut* en had als gevolg dat er in de loop van de jaren '20 een alliantie ontstond tussen de Zionistische Wereldorganisatie en de overkoepelende Palestijnse arbeidersfederatie. Toen de *Histadrut* in het jaar 1924 in geldnood kwam, keerde zij zich tot de Zionistische Wereldorganisatie voor financiële hulp. Dit bracht de Zionistische Wereldorganisatie voor een dilemma. De diasporische organisatie beschikte over geen soortgelijk platform om de derde *aliyah* te ondersteunen en zoals Tzahor stelt werd het ontzeggen van financiële steun gezien als verraad aan de primaire taak van de zionistische beweging.[194] De Zionistische Wereldorganisatie werd dus voor het behalen van haar doelen afhankelijk van de *Histadrut* en ging fungeren als haar primaire inkomstenbron.

De wederzijdse afhankelijkheid tussen de Zionistische Wereldorganisatie en de Histadrut gaf de *Histadrut* de kans zich verder te ontwikkelen waardoor deze organisatie meer migranten aan zich kon binden. Zoals de Amerikaanse antropologe Dorothy Willner stelt bestond aan het einde van de mandaatperiode het netwerk van de *Histadrut* ''uit veertig procent van de Joodse bevolking van Palestina, zo'n 145.000 leden en werd zij door haar tegenstanders beschuldigd van een monopolie''.[195] Ook Plunkett benadrukt de succesvolle ontwikkeling van de *Histadrut* in een belangrijke speler. Zo beargumenteert zij dat ''sinds

[191] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 486-487.
[192] Plunkett, ''The General Federation of Jewish Labor in Israel,'' 156.
[193] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 480.
[194] Reinharz en Shapira, *Essential Papers on Zionism*, 493-494.
[195] Dorothy Willner, *Nation-Building and Community in Israel* (Princeton: Princeton University Press), 67-68.

1920 de *Histadrut* tussen de zeventig en vijfenzeventig procent van de Joodse arbeiders heeft kunnen organiseren''.[196] Gezien het eerdergenoemde kleine aantal leden in 1920 en de in eerste instantie onbereid willigheid bij partijleden om deel uit te maken van deze nieuwe organisatie, zal dit niet volledig juist zijn. Dit argument van Plunkett laat echter wel zien dat de *Histadrut* zich ontwikkelde als een prominente factor binnen de Joods-Palestijnse samenleving in de periode tussen haar oprichting en de Israëlische onafhankelijkheid. De *Histadrut* was echter niet instaat geweest om deze positie te verkrijgen zonder de oprichting van een eigen onderwijsprogramma. Door onderwijs wist deze organisatie toekomstige generaties aan zich te binden en haar ideologische visies en collectieve identiteit te verspreiden.

4.3 Educatie en de *Histadrut*

Al voor de oprichting van de *Histadrut* was er Joods onderwijs aanwezig in Palestina.[197] Ook op het gebied van educatie wenste de Zionistische Wereldorganisatie meer invloed te verkrijgen op de Joods-Palestijnse samenleving. Als gevolg hiervan ging deze organisatie vanaf 1918 financiële ondersteuning bieden aan een Joods-seculier, nationaal schoolsysteem in Palestina.[198] De centralisatie van het Joods-Palestijnse onderwijs bleek succesvol en in 1921 studeerde ruim zeventig procent van de Joods-Palestijnse kinderen in de seculiere scholen die werden beheerd door de Zionistische Wereldorganisatie.[199] Deze scholen werden echter niet door alle fracties binnen de nieuwe *yishoev* op prijs gesteld, zo ook niet door het arbeiderszionisme dat vanaf 1920 vertegenwoordigd werd door de *Histadrut*.

De onvrede met deze door de diaspora gesponsorde scholen werd allereerst geuit vanuit de religieuze fractie. Zij eisten volledig autonome religieuze scholing voor hun gemeenschap. De spanningen liepen op en om een 'cultuuroorlog' te voorkomen werd er in 1920 door de Zionistische Wereldorganisatie een nieuw onderwijssysteem doorgevoerd; het 'Trendsysteem'. Binnen dit systeem kregen de scholen van de verschillende fracties een mate van autonomie, maar bleven onder het politieke en financiële toezicht van de Zionistische Wereldorganisatie staan.[200] De onafhankelijke positie van de Trends binnen de Zionistische Wereldorganisatie worden onderschreven door verscheidene academici. Zo stelt Bentwich dat de scholen binnen het trendsysteem vrijwel niet onder de controle van de diasporische

[196] Plunkett, ''The General Federation of Jewish Labor in Israel,'' 161.
[197] Plunkett, ''The General Federation of Jewish Labor in Israel,'' 161.
[198] Plunkett, ''The General Federation of Jewish Labor in Israel,'' 66.
[199] Swirski, *Politics and education in Israel*, 47
[200] Swirski, *Politics and education in Israel*, 48.

organisatie vielen en dat zij de mogelijkheid hadden grotendeels autonoom te handelden.[201] Ook Swirsky is van mening dat in de praktijk de Zionistische Wereldorganisatie niet veel zeggenschap bezat. Zo stelt hij dat ''de Trends sterk verbonden bleven met de politieke en/of ideologische organisaties die de scholen hadden opgezet''.[202] Dit wordt onderschreven door de Amerikaanse socioloog Theodore Huebener. Hij stelt dat ''de scholen enkel de educatieve idealen van hun sponsors weerspiegelden, op basis van die idealen werd de school in kwestie binnen een specifieke Trend geplaatst''.[203] We kunnen dus concluderen dat de term 'Trend' verwees naar een ''visie of filosofie'' die de scholen en haar fracties weerspiegelden.

Het Trendsysteem bestond in eerste instantie uit twee Trends; de *Mizrahi*-Trend en de Algemene Trend. De eerstgenoemde Trend was religieus gemotiveerd en gaf zowel religieuze als seculiere educatie. Dit in tegenstelling tot de Algemene Trend die bestond uit de scholen die al onderdeel vormden van de Zionistische Wereldorganisatie en enkel gebaseerd waren op een nationalistische ideologie. In 1926 ontwikkelde zich echter een derde stroming binnen het Trendsysteem; de Arbeiderstrend.[204] Zoals genoemd fungeerde de *Histadrut* als de enige organisatie waarnaar de nieuwe migranten uit de derde *aliyah* zich konden wenden voor steun. Een van de diensten die de organisatie de nieuwe migranten aanbood was onderwijs. Na de oprichting van de *Histadrut* werden de eerste scholen opgericht die de idealen van haar organisatie weerspiegelden en in 1926 werden deze scholen verenigd binnen de Arbeiders Trend.[205] Zowel Willner als Huebener stellen dat deze scholen van cruciaal belang waren voor het opnemen van de migranten uit de derde *aliyah* binnen de nieuwe *yishoev*. Zo beargumenteert Huebener dat ''het verenigen van een heterogene massa immigranten in een verenigd volk de voornaamste functie was van het door de *Histadrut* gelanceerde onderwijssysteem''.[206] Ook Willner bevestigt de centrale rol die educatie speelde bij het opnemen van nieuwe immigranten. Zo stelt zij dat ''de belangrijkste taak van de *Histadrut* was het faciliteren van de opname van de naoorlogse immigrantenstroom die sterk georiënteerd was op het arbeiderszionisme en om hen te voorzien in werkgelegenheid''.[207] We kunnen hieruit concluderen dat het onderwijs van de *Histadrut* zo succesvol was in de opname van migranten, omdat de derde *aliyah* de socialistische speerpunten van de *Histadrut*

---

[201] Bentwich, *Education in Israel*, 24.
[202] Swirski, *Politics and education in Israel*, 49.
[203] Theodore Huebener, ''Education in Israel,'' *The Journal of Educational Sociology*, Vol. 27, No. 8 (1954), 348. Gevonden op 19 februari 2020. https://www.jstor.org/stable/2263814
[204] Willner, *Nation-Building and Community in Israel*, 66.
[205] Bentwich, *Education in Israel*, 25. Willner, *Nation-Building and Community in Israel*, 66.
[206] Huebener, ''Education in Israel,'' 348.
[207] Willner, *Nation-Building and Community in Israel*, 61.

deelde. Door onderwijs te geven aan deze nieuwe migranten wist de *Histadrut* deze groep ideologisch aan zich te binden. Vanwege de grote van de derde *aliyah* maakte het onderwijs van de *Histadrut* een exceptionele groei door. Dit leidde aan het einde van het Britse mandaat ertoe dat maar liefst drieënveertig procent van de scholen binnen het Trendsysteem onderdeel vormde van de *Histadrut*.[208] Dus niet enkel op het gebied van leden, maar ook op het gebied van onderwijs was er sprake van een monopolypositie.

4.4 De *Settler Colonialism Theory* en de consolidatie van een collectieve identiteit

Door middel van SCT kan worden verklaard hoe de door de tweede *aliyah* opgerichte collectieve identiteit kon worden geconsolideerd binnen de volgende generatie; de derde *aliyah*. De oprichting van een economische en politieke sector binnen het Palestijnse arbeiderszionisme vormden onderdeel van Veracini's eerste en tweede fase en legden de fundatie voor de derde fase van consolidatie. Zoals genoemd bleef er echter verdeeldheid en rivaliteit binnen de zionistische arbeidersgemeenschap bestaan, dit stond de stabilisatie van deze gemeenschap en de bijgaande collectieve identiteit binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap in de weg. Voor de gewenste consolidatie van de zionistische arbeidersgemeenschap waren twee ontwikkelingen van belang; de oprichting van de *Histadrut* en de komst van een 'derde partij'.

De vorming van de *Histadrut* bracht aan het begin van de jaren '20 een einde aan de verdeeldheid binnen de fractie van het Palestijnse arbeiderszionisme. Dit leidde ertoe dat de Zionistische Wereldorganisatie de *Histadrut* ging zien als het middel om de derde *aliyah* te ondersteunen. Dit versterkte de machtspositie van de zionistische arbeidersgemeenschap binnen de diaspora. Voor de consolidatie van de zionistische arbeidersgemeenschap en de bijbehorende collectieve identiteit binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap was echter de komst van een 'derde partij' noodzakelijk die de 'kolonisten' van het Palestijnse arbeiderszionisme kon ondersteunen op financieel vlak. De Zionistische Wereldorganisatie werd aan het einde van de Eerste Wereldoorlog bereid gevonden om deze taak op zich te nemen.

Na de Balfour-verklaring vond er een verandering binnen het beleid van de Zionistisch Wereldorganisatie plaats; ze raakten geïnteresseerd in de nieuwe *yishoev* en trachtte het

[208] Jacob Metzer, ''Jewish immigration to Palestine in the long 1920s: An exploratory examination,'' *Journal of Israeli History* Vol. 27, No. 2 (2008), 4. Gevonden op 26 april 2020. https://doi.org/10.1080/13531040802284106; Plunkett, ''The General Federation of Jewish Labor in Israel,'' 178.

politieke gezag binnen de Joods-Palestijnse gemeenschap naar zich toe te trekken. Als gevolg hiervan ging deze diasporische organisatie de *Histadrut* voorzien van financiële steun. Net als bij SCT leidde de komst van de Zionistische Wereldorganisatie tot spanningen tussen de kolonisten en de 'derde partij'; deze machtsstrijd was het zichtbaarst binnen de onderwijssector. De onderwijssector werd het terrein waarop de Joods-Palestijnse arbeidersgemeenschap zich losvocht uit de greep van de 'derde partij'. We kunnen concluderen dat de collectieve identiteit van de Joods-Palestijnse arbeidersgemeenschap al zo danig ontwikkeld was dat het centralisatiebeleid van de Zionistische Wereldorganisatie kon worden weerstaan. Voor de consolidatie van deze collectieve identiteit binnen de nieuwe *yishoev* was echter een tweede stap nodig; de verspreiding van de eigen identiteit onder de nieuwe migranten van de derde *aliyah*.

Het grote aantal migranten binnen de derde *aliyah* maakte het mogelijk dat de *Histadrut* op het gebied van onderwijs een monopolypositie verkreeg. Als gevolg van deze dominante positie kon de *Histadrut* een collectieve identiteit binnen de nieuwe *yishoev* promoten die geïnspireerd was op het arbeiderszionisme, waardoor deze collectieve identiteit in de loop naar 1948 steeds breder gedragen werd binnen de nieuwe *yishoev*. Deze visie wordt onderschreven door Willer. Zo beargumenteert zij dat de invloed van de *Histadrut* verder reikte dan enkel de landbouwnederzettingen die vielen onder haar toezicht. Zo stelt zij dat ''tussen de jaren '20 en '30 de *Histadrut* de toon zette voor de arbeiders in de steden door middel van educatieve en sociale programma's die werden gesponsord door de *Histadrut*. Deze programma's propagandeerden de waarden van de arbeidersbeweging''.[209] Tevens stelt zij dat de religieuze zionisten van de *Mizrahi*-Trend aspecten van het arbeiderszionisme overnamen die niet in strijd waren met religieus recht, waardoor ''seculiere verlossing en een religieuze oriëntatie gemakkelijke konden worden samengevoegd''.[210] Ook Plunkett beargumenteert dat onderwijs een cruciale rol speelde bij de verspreiding van de socialistische idealen en de daarmee gepaarde collectieve identiteit.[211] Plunkett gaat zo ver om te stellen dat de *Histadrut* een onmisbare rol speelde bij de ontwikkeling de nieuwe *yishoev*. Zo beargumenteert zij dat ''zonder de activiteiten van de *Histadrut* en zonder de bereidwilligheid van deze organisatie om deze activiteiten te ondernemen, de Joodse gemeenschap in Palestina zich nooit zou hebben ontwikkeld''.[212] In hoeverre deze aanname de waarheid weerspiegeld is

[209] Willner, *Nation-Building and Community in Israel*, 132.
[210] Willner, *Nation-Building and Community in Israel*, 132.
[211] Plunkett, 'The General Federation of Jewish Labor in Israel,' 178.
[212] Plunkett, 'The General Federation of Jewish Labor in Israel,' 178.

moeilijk te zeggen. Wat we echter wel uit dit argument kunnen concluderen is dat de *Histadrut* door middel van haar onderwijs van grote invloed was op de vorming van de pre-Israëlische, Joods-Palestijnse samenleving.

4.5 Deelconclusie

Concluderend kan gesteld worden dat de tweede *aliyah* er, ondanks de oprichting van een eigen economische en politieke sectoren, niet in slaagde om haar collectieve identiteit binnen zowel de zionistische arbeidersgemeenschap als de Joods-Palestijnse samenleving te consolideren. Aan het einde van de jaren ’10 was de nieuwe *yishoev* hierdoor nog even verdeeld als tijdens de aankomst van de tweede *aliyah*.

De komst van de derde *aliyah* zette druk op de tweede *aliyah* om eenheid te creëren binnen de Palestijnse fractie van het arbeiderszionisme; dit resulteerde in de oprichting van de *Histadrut*. Via het onderwijs wist de *Histadrut* de derde *aliyah* ideologisch aan zich te binden, waardoor deze organisatie een exceptionele groei meemaakte. Met behulp van de SCT kan echter geconcludeerd worden dat niet zozeer de ideologie van het Palestijnse arbeiderszionisme, maar praktisch-historische aspecten de drijvende kracht vormde achter de consolidatie van de collectieve identiteit van de tweede *aliyah*.

De oprichting van een economische en politieke sector binnen het Palestijnse arbeiderszionisme vormden onderdeel van Veracini’s eerste en tweede fase en legden de fundatie voor de derde fase van consolidatie. Voor de consolidatie van de tweede *aliyah* haar collectieve identiteit waren twee historische ontwikkelingen noodzakelijk; de komst van de derde *aliyah* en de aanwezigheid van een ‘derde partij’. De komst van de derde *aliyah* leidde tot de vorming van de *Histadrut*. Via onderwijs slaagde deze organisatie erin om de derde *aliyah* ideologisch aan zich te binden en vanwege de grote van deze groep migranten maakte de *Histadrut* een exceptionele groep mee. Dit lukte echter niet zonder de financiële ondersteuning van de Zionistische Wereldorganisatie.

We kunnen dus stellen dat door de ontwikkeling van zowel een economische als politieke sector binnen de tweede *aliyah* de *Histadrut* in staat was om een overkoepelende pre-Israëlische, Joods-Palestijnse collectieve identiteit te consolideren. Deze consolidatie kon echter niet plaatsvinden zonder de komst van zowel de derde *aliyah* als de Zionistische Wereldorganisatie. Door de nieuwe migranten aan zich te binden verbeterde de *Histadrut* haar eigen machtspositie binnen zowel de nieuwe *yishoev* als de diaspora. Deze verkregen positie

maakte het mogelijk dat de door de tweede *aliyah* gevormde pre-Israëlische collectieve identiteit zich kon consolideren binnen de nieuwe *yishoev* aan het begin van de ‘1920.

Conclusie

In deze scriptie is door middel van de *Settler Colonialism Theory* de volgende hoofdvraag beantwoord: *In hoeverre hebben de onder de tweede aliyah uitgevoerde politieke en economische ontwikkelingen geleid tot de vorming en verspreiding van een pre-Israëlische, Joods-Palestijnse collectieve identiteit?* Allereerst kan SCT als controversieel worden beschouwd. Zo wordt er binnen deze theorie vanuit een 'Westerse' of specifieker 'Australische' zienswijze gekeken naar kolonistensamenlevingen en wordt er veelal gefocust op het koloniale perspectief. Desondanks is ervoor gekozen om binnen deze scriptie SCT te gebruiken. De totstandkoming van de Israëlische staat wordt veelal vanuit een ideologisch perspectief verklaard. Dit maakt het moeilijk om de ontwikkeling van de bijbehorende collectieve identiteit vanuit een praktisch-historisch perspectief te analyseren. SCT biedt een theoretisch kader dat dit wel mogelijk maakt. Binnen deze theorie kan de vorming van een Joods-Palestijnse collectieve identiteit worden gezien als een onderdeel van de pre-Israëlische staatsvorming. Wat de theorie in deze scriptie controversieel maakt is de toepassing van deze theorie op de pre-Israëlische samenleving. Zo weerlegt SCT zowel het ideologische belang van het zionisme als de Joodse karakteristieken; twee aspecten die volgens velen de Joodse staat uitzonderlijk maken. Tevens kan door het gebruik van SCT worden gesteld dat de huidige Israëlische staat voortkomt uit het kolonialisme.

Volgens SCT hebben kolonistensamenlevingen drie karakteristieken; het verlangen naar permanente vestiging, een 'logica van eliminatie' en de aanwezigheid van een 'derde partij'. Door deze kenmerken ontwikkelden kolonistensamenlevingen zich volgens drie fases. Gedurende de eerste twee fases hielden de kolonisten zich bezig met het creëren van een eigen onderscheidende samenleving zich die zich afzette tegen zowel de Europese 'moedersamenleving' als de inheemse bevolking. Tijdens de derde fase werd deze gecreëerde samenleving geconsolideerd binnen het nieuwe gebied. Aan de hand van deze fases kan onderzocht worden in hoeverre de ontwikkelende Joods-Palestijnse collectieve identiteit in Palestina aan het begin van de 20ste eeuw het resultaat is van praktisch-historische ontwikkelingen die een reactie vormden op de situatie waarmee de kolonisten in de nieuwe gebieden te maken kregen.

Allereerst is gekeken naar de invloed van de door de tweede *aliyah* opgezette nieuwe economische sector op de vorming en verspreiding van een Joods-Palestijnse collectieve identiteit. Onder leiding van de tweede *aliyah* ontwikkelde zich een Joods-Palestijnse

economie die was gericht op het verkrijgen van een zelfredzame Joods-Palestijnse gemeenschap. Dit moest bereikt worden door een ‘verovering van arbeid’ binnen de *moshavot*. Er kan gesteld worden dat de ‘verovering van arbeid’ niet zo zeer ideologisch, maar juist economisch werd gemotiveerd. De hieruit ontwikkelde gemeenschapszin binnen de tweede *aliyah* kan worden verklaard door SCT. De motivatie voor permanente vestiging in Palestina kwam, net als in Veracini’s eerste fase, binnen de tweede *aliyah* voort uit een verlangen naar een betere economische en sociale positie. Eenmaal aangekomen begaf de tweede *aliyah* zich in de tweede fase van ‘symbolische en ideologische tegenslag’. In Palestina troffen de Joodse migranten geringe werkgelegenheid binnen de *moshavot* aan. Om de Arabische arbeiders binnen deze *moshavot* te kunnen vervangen door Joodse werknemers was ideologische eensgezindheid binnen de Joods-Palestijnse arbeidersgemeenschap nodig. Dit resulteerde in een toenemende cohesie binnen deze gemeenschap, waardoor zij een aparte partij binnen de nog steeds verdeelde nieuwe *yishoev* gingen vormen.

Als tweede is gekeken naar de invloed van de door de tweede *aliyah* opgerichte Joods-Palestijnse politieke sector op de vorming en verspreiding van een Joods-Palestijnse collectieve identiteit. Ten tijde van deze generatie werden er twee ideologisch gemotiveerde Joods-Palestijnse politieke partijen opgericht; *Ha-Po’el Ha-Za’ir* en *Po’alei Zion*. Door SCT toe te passen kan worden geconcludeerd dat deze ontwikkeling naast een ideologische, ook een politieke motivatie had. De migratie van de tweede *aliyah* naar Palestina vormt een onderdeel van Veracini’s eerste fase en kan gezien worden als een politieke daad om ongenoegen met de andere zionistische organisaties in de wereld te uiten. De collectieve identiteit van de tweede *aliyah* ontwikkelde zich dus allereerst tegenstellend aan deze organisatie. Eenmaal aangekomen in Palestina bevonden de Joodse migranten zich in de tweede fase van ‘symbolische en ideologische tegenslag’. De oprichting van beide politieke partijen diende tijdens deze fase als een middel om de tweede *aliyah* verder te verenigen achter de ‘verovering van arbeid’; dit verstevigde de machtspositie van het arbeiderszionisme binnen de nieuwe *yishoev*. De politieke innovaties van de tweede *aliyah* versterkten dus het collectivisme dat zich al was gaan ontwikkelen binnen de Joods-Palestijnse arbeidersgemeenschap. De verdeeldheid en het individualisme binnen de nieuwe *yishoev* bleef echter bestaan vanwege het gebrek aan financiële middelen om de collectieve identiteit en het samenhorigheidsgevoel buiten de eigen achterban te promoten.

Tot slot diende de in de eerste en tweede fase gevormde pre-Israëlische, Joods-Palestijnse collectieve identiteit nog te worden geconsolideerd. Om de derde fase van consolidatie te laten slagen waren echter twee historische ontwikkelingen nodig; de komst van

zowel de derde *aliyah* als de Zionistische Wereldorganisatie. Door SCT toe te passen kan geconcludeerd worden dat deze niet-ideologische, praktische ontwikkelingen het mogelijk maakte dat de door de tweede *aliyah* gevormde collectieve identiteit binnen de volgende generatie kon worden geconsolideerd. De komst van de derde *aliyah* resulteerde in de oprichting van een organisatie die de Joods-Palestijnse arbeidersgemeenschap verenigde; de *Histadrut*. Deze organisatie was in staat om de interne rivaliteit binnen de Joods-Palestijnse arbeidersgemeenschap te overwinnen. Via onderwijs wist de *Histadrut* vervolgens de migranten uit de derde *aliyah* aan zich te binden. Dit diende een tactisch belang; het verbeterde de positie van het arbeiderszionisme binnen de nieuwe *yishoev*. Het lukte de *Histadrut* echter niet om ook buiten de achterban van het arbeiderszionisme aan invloed te winnen; hiervoor was de komst de in SCT genoemde 'derde partij' essentieel. Door de financiële steun van de Zionistische Wereldorganisatie wist de *Histadrut* de door de tweede *aliyah* gevormde collectieve identiteit te verspreiden binnen de nieuwe yishoev. Dit resulteerde in een collectieve identiteit die binnen de gehele Joods-Palestijnse gemeenschap breed gedragen werd, waardoor het zich aan het begin van de jaren '20 kon consolideren binnen de pre-Israëlische, Joods-Palestijnse samenleving.

Na de oprichting van de Israëlische staat in 1948 raakten in rap tempo het Europese karakter en de heterogeniteit van de Joods-Palestijnse samenleving verloren. Ondanks deze verandering zijn de door de tweede *aliyah* bedachte innovaties nog steeds van invloed op het huidige Israël. Zo functioneert de *Histadrut* nog steeds als een van de meest invloedrijke instituties. Het socialisme en de Europese intellectuele bagage van tweede *aliyah* legden dus niet enkel de fundatie van een pre-Israëlische collectieve identiteit. De huidige staat is nog steeds gebouwd op de waarden van deze generatie. Dit brengt gevoelige vraagstukken met zich mee. Zoals deze scriptie heeft laten zien werd de Pre-Israëlische, Joods-Palestijnse samenleving gebouwd op basis van drie koloniale karakteristieken. Dit roept de vraag op in hoeverre de aanwezigheid van deze karakteristieken de huidige staat een koloniale macht maakt. Ook roept het vragen op over identiteitsvorming. De Pre-Israëlische, Joods-Palestijnse samenleving kon een collectieve identiteit creëren door de aanwezigheid van anderen binnen Palestina om zich tegen af te zetten. Gezien de relatieve nieuwheid van de Israëlische identiteit roept dit de vraag op wat er gaat gebeuren zodra binnen de staat deze partijen om zich tegen af te zetten wegvallen. Kennis over het ontstaan van de pre-Israëlische collectieve identiteit kan ons dus meer inzichten verschaffen in de aanwezige politieke en maatschappelijke spanningen binnen de huidige staat.

Bibliografie

Aaronsohn, Ran. ‘’The Beginnings of Modern Jewish Agriculture in Palestine: ‘Indigenous’ versus ‘imported’.’’ *Agricultural History*, Vol. 69, No. 3 (zomer 1995): 438-453. Gevonden op 4 april 2020. https://www.jstor.org/stable/3744337

Alam, Shahid. *Israeli exceptionalism: the destabilizing logic of Zionism*. New York: Palgrave Macmillan, 2009.

Almog, Oz. *The Sabra: The Creation of the New Jew.* Los Angeles: University of California Press, 2000.

American-Israeli Cooperative Enterprise. ‘’Ha-Po’el Ha-Za’ir.’’ *Jewish Virtual Library* (2008). Gevonden op 10 april 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/ha-po-x0027-el-ha-x1e92-a-x0027-ir

American-Israeli Cooperative Enterprise. ‘’Jewish and Non-Jewish Population of Israel/Palestine (1517-Present).’’ *Jewish Virtual Library* (april 2020). Gevonden op 1 juni 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/jewish-and-non-jewish-population-of-israel-palestine-1517-present

American-Israeli Cooperative Enterprise. ‘’Zionism: A Definition of Zionism.’’ *Jewish Virtual Library*. Gevonden op 10 juni 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/a-definition-of-zionism

American-Israeli Cooperative Enterprise, ‘’Zionism: Po’alei Zion,’’ *Jewish Virtual Library* (2008). Gevonden op 10 april 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/po-alei-zion

Andriot, Angie en Timothy J. Owens. ‘’Identity.’’ *Oxford Bibliographies* (5 september 2014). Gevonden op 14 april 2020. https://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780199756384/obo-9780199756384-0025.xml

Avineri, Shlomo. *The Making of Modern Zionism: The Intellectual Origins of the Jewish State*. New York: Basic Books, Inc., 1981.

Barnett, N. Michael. *Israel in comparative perspective: challenging the conventional wisdom.* Albany: State University of New York Press, 1996.

Bell, Avril. ‘’Authenticity and the Project of Settler Identity in New Zealand.’’ *Social Analysis: The International Journal of Anthropology*, Vol. 43, No. 3 (1997): 122-143. Gevonden op 13 februari 2020. https://www.jstor.org/stable/23166549

Ben-Gurion, David. ‘’Theodor Herzl: Austrian Zionist Leader.’’ *Encyclopedia Britannica*. Gevonden op 12 april 2020. https://www.britannica.com/biography/Theodor-Herzl

Ben-Sasson, Haim Hillel, Abraham Malamat, Hayim Tadmor, Menahem Stern, Shmuel Safrai en Shmuel Ettinger. *A history of the Jewish People*. Harvard: Harvard University Press, 1976.

Bentwich, Joseph S. *Education in Israel*. London: Routledge and Kegan Paul, 1965.

Bhandar, Brenna en Rafeef Ziadah. ‘’Acts and Omissions: Framing Settler Colonialism in Palestine Studies.’’ *Jadaliyya* (14 januari 2016). Gevonden op 5 mei 2020. https://www.jadaliyya.com/Details/32857

Blumberg, Arnold. *The History of Israel*. Westport: Greenwood Press, 1998.

Burns, Howard. ‘’Values, education and the ‘Sabra syndrome.’’’ *The Times of Israel* (6 februari 2017). Gevonden op 25 februari 2020. https://blogs.timesofisrael.com/values-education-and-the-sabra-syndrome/

Cambridge Dictionary. ‘’Meaning of colonist in English.’’ *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 1 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/colonist

Cambridge Dictionary. ‘’Meaning of emancipation in English.’’ *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/emancipation?q=emancipation

Cambridge Dictionary. ‘’Meaning of genocide in English.’’ *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/genocide

Cambridge Dictionary. ‘’Meaning of ideology in English.’’ *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/ideology

Cambridge Dictionary. ‘’Meaning of kibbutz in English.’’ *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 1 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/kibbutz

Cambridge Dictionary. ‘’Meaning of nationalism in English.’’ *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 1 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/nationalism

Cambridge Dictionary. ‘’Meaning of pogrom in English.’’ *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/pogrom

Cambridge Dictionary. ‘’Meaning of socialism in English.’’ *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/socialism

Cambridge Dictionary. ‘’Meaning of zionism in English.’’ *Cambridge University Press* (2020). Gevonden op 10 juni 2020. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/zionism?q=Zionism

Carey, Jane en Ben Silverstein. ‘’Thinking wit hand beyond settler colonial studies: new histories after the postcolonial.’’ *Postcolonial Studies*, Vol. 23, No. 1 (2020): 1-20. Gevonden op 5 mei 2020. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13688790.2020.1719569

Cavanagh, Edward en Lorenzo Veracini. *The Routledge handbook of the history of settler colonialism*. New York: Routledge, 2017.

Cox, Alicia. ‘’Settler Colonialism.’’ *Oxford Bibliographies* (26 juli 2017). Gevonden op 15 maart 2020. https://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780190221911/obo-9780190221911-0029.xml

Day, Iyko. ‘’Being or Nothingness: Indigeneity, Antiblackness, and Settler Colonial Critique.’’ *Critical Ethnic Studies*, Vol. 1, No.2 (2015): 102-121. Gevonden op 5 mei 2020. https://www.jstor.org/stable/10.5749/jcritethnstud.1.2.0102

Denoon, Donald. ‘’Understanding Settler Societies.’’ *Historical Studies* (1979): 511-27. Gevonden op 19 maart 2020. http://readinglists.le.ac.uk/items/27CD2894-D65C-B908-906F-53F62B817565.html

Dionne, E.J. en William A. Galston. ‘’Socialism: A short primer.’’ *The Brookings Institution* (13 mei 2019). Gevonden op 10 juni 2020. https://www.brookings.edu/blog/fixgov/2019/05/13/socialism-a-short-primer/

Douglass, Camryn. ''FSI-Humanities Center International Visitor Spotlight: Patrick Wolfe.'' *Stanford Humanities Center* (mei 2012). Gevonden op 12 maart 2020. http://shc.stanford.edu/multimedia/fsi-humanities-center-international-visitor-spotlight-patrick-wolfe

Elkins, Caroline en Susan Pedersen. *Settler colonialism in the twentieth century: projects, practices, legacies*. New York: Routledge, 2005.

Engel, David. *Zionism*. London: Pearson/Longman, 2009.

Fearon, James D. ''What is Identity (as we now use the word)?.'' *Department of Political Science: Stanford University* (1999): 1-43. Gevonden op 20 februari 2020. https://web.stanford.edu/group/fearon-research/cgi-bin/wordpress/wp-content/uploads/2013/10/What-is-Identity-as-we-now-use-the-word-.pdf

Frankel, Jonathan. *Prophecy and Politics: Socialism, Nationalism, and the Russian Jews, 1862-1917*. Cambridge: Cambridge University Press, 1981.

Free, Melissa. ''Settler Colonialism.'' *Victorian Literature and Culture*, Vol. 46, No. 3-4 (2018): 876-880. Gevonden op 12 maart 2020. https://www-cambridge-org.proxy-ub.rug.nl/core/journals/victorian-literature-and-culture/article/settler-colonialism/3BDA9AA967E171B915F4C96FA04077B7

Ginat, Avital. ''British Mandate for Palestine.'' *1914-1918-online: International Encyclopedia of the First World War* (7 december 2018). Gevonden op 24 april 2020. https://encyclopedia.1914-1918-online.net/article/british_mandate_for_palestine

Halevi, Nadav. ''The Israeli Labor Movement.'' *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 310, No. 1 (1957): 172-181. Gevonden op 18 februari 2020. https://journals-sagepub-com.proxy-ub.rug.nl/doi/10.1177/000271625731000118

Halpern, Ben and Jehuda Reinharz. ''The Cultural and Social Background of the Second Aliyah.'' *Middle Eastern Studies*, Vol. 27, No. 3 (1991): 487-517. Gevonden op 16 maart 2020. https://www.jstor.org/stable/4283452

Halpern, Ben en Jehuda Reinharz. *Zionism and the Creation of a New Society*. New York: Oxford University Press, 1998.

Harding, Wendy. *The Myth of Emptiness and the New American Literature of Place*. Iowa: University of Iowa Press, 2014.

Hirano, Katsuya, Lorenzo Veracini en Toulouse-Antonin Roy. ''Vanishing natives and Taiwan's settler-colonial unconsciousness.'' *Critical Asian Studies* Vol. 50, No. 2 (Maart 2018): 196-218. Gevonden op 17 maart 2020. https://doi.org/10.1080/14672715.2018.1443019

Historiek. ''Balfour-verklaring (1917): Stichting van een 'nationaal tehuis' voor het Joodse volk.'' *Historiek* (9 november 2017). Gevonden op 20 april 2020. https://historiek.net/balfour-verklaring-1917/5601/

Huebener, Theodore. ''Education in Israel.'' *The Journal of Educational Sociology*, Vol. 27, No. 8 (1954): 348-352. Gevonden op 19 februari 2020. https://www.jstor.org/stable/2263814

Israeli Ministry of Foreign Affairs. ''Establishment of Israel: Analysis of Israel's Declaration of Establishment by Prof. E. Gutmann.'' *Jewish Virtual Library*. Gevonden op 10 maart 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/analysis-of-israel-s-declaration-of-establishment

Israeli Ministry of Foreign Affairs. ''The Balfour Declaration: 2 November 1917.'' *Israel: Israeli Ministry of Foreign Affairs* (2013). Gevonden op 20 april 2020. https://mfa.gov.il/mfa/foreignpolicy/peace/guide/pages/the%20balfour%20declaration.aspx

Kaplan, Jonathan. ''Formative Groups and Ideologies.'' *The Jewish Agency for Israel* (25 april 2015). Gevonden op 14 april 2020. http://archive.jewishagency.org/society-and-politics/content/36561

King, Tiffany Lethabo. *The Black Shoals: Offshore Formations of Black and Native Studies*. United States of America: Duke University Press, 2019.

LeVine, Mark en Gershon Shafir. *Struggle and survival in Palestine/Israel*. Berkeley: University of California Press, 2012.

Library of Congress in Washington. ''Jump back in time: Colonial America (1492-1763).'' *America's story from America's Library*. Gevonden op 10 maart 2020. http://www.americaslibrary.gov/jb/colonial/jb_colonial_subj.html

Lockman, Zachary. ''Land, Labor and the Logic of Zionism: A Critical Engagement with Gershon Shafir.'' *Settler Colonial Studies*, Vol 2, No. 1 (2012): 9-38. Gevonden op 1 juni 2020. https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/2201473X.2012.10648824

Mackey, Eva. *The house of difference: cultural politics and national identity in Canada*. London: Routledge, 1999.

Malley-Morrison, Kathleen, Andrea Mercurio en Gabriel Twose. *International Handbook of Peace and Reconciliation*. New York: Springer-Verlag, 2013.

Manor, Udi. ‘’Socialists in name only? Socialist-Zionist wartime progressivism.’’ Israel Affairs, Vol. 25, No. 2 (2019): 318-338. Gevonden op 13 april 2020. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13537121.2019.1577044

Mayorek, Yoram. ‘’Herzl and the Dreyfus Affair.’’ *The Journal of Israeli History*, vol. 15, no. 1 (1994): 83-89. Gevonden op 12 april 2020. https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13531049408576028?journalCode=fjih20

Meltzer, Julian Louis. ‘’Chaim Weizmann: Israeli President and Scientist.’’ Encyclopedia Britannica (2020). Gevonden op 22 april 2020. https://www.britannica.com/topic/Jew-people

Mendelsohn, Ezra. *Class Struggle in the Pale: The Formative Years of the Jewish Workers' Movements in Tsarist Russia*. Cambridge: Cambridge University Press, 1970.

Metzer, Jacob. ‘’Jewish immigration to Palestine in the long 1920s: An exploratory examination.’’ *Journal of Israeli History* Vol. 27, No. 2 (2008): 221-251. Gevonden op 26 april 2020. https://doi.org/10.1080/13531040802284106

Morris, Amanda. ‘’What is Settler-Colonialism?.’’ *Teaching Tolerance* (22 januari 2019). Gevonden op 17 maart 2020. https://www.tolerance.org/magazine/what-is-settlercolonialism

Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling Enschede. *Maatschappij Wetenschappen: hoofdconcepten en kernconcepten: voorbeeld lesmateriaal havo, tweede druk*. Enschede: SLO publicatie, 2015.

Neumann, Boaz en Haim Watzman. *Land and Desire in Early Zionism*. Waltham, Mass: Brandeis University Press, 2011.

Odekon, Mehmet. *The SAGE encyclopedia of world poverty*. California: SAGE Publications, 2015.

Penkower, Monty Noam. ‘’The Kishinev Pogrom of 1903: A Turning Point in Jewish History.’’ *Modern Judaism*, Vol. 24, No. 3 (oktober 2004): 187-225. Gevonden op 7 mei 2020. https://www.jstor.org/stable/1396539

Penslar, Derek J. *Israel in History: The Jewish State in Comparative Perspective*. New York: Routledge, 2007.

Plunkett, Margaret L. ‘’The General Federation of Jewish Labor in Israel.’’ *ILR Review*, Vol. 11, No. 2 (1958): 155-182. Gevonden op 16 februari 2020. https://www.jstor.org/stable/2519807

Ray, Michael. ‘’Ottoman Empire: Historical Empire, Eurasia and Africa.’’ *Encyclopedia Britannica* (2019). Gevonden op 1 juni 2020. https://www.britannica.com/place/Ottoman-Empire

Reinharz, Jehuda. ‘’Old and New Yishuv: The Jewish Community in Palestine at the Turn of the Twentieth Century.’’ *Jewish Studies Quarterly*, Vol. 1, No. 1 (1993/94): 54-71. Gevonden op 3 april 2020. https://www.jstor.org/stable/40753109

Reinharz, Jehuda en Anita Shapira. *Essential Papers on Zionism*. New York: New York University Press, 1996.

ResearchGate. ‘’Lorenzo Veracini’s research while affiliated with Swinburne University of Technology and other places.’’ *ResearchGate*. Gevonden op 20 maart 2020. https://www.researchgate.net/scientific-contributions/2083181705_Lorenzo_Veracini

Salmon, Yosef. ‘’Ideology and Reality in the Bilu ‘ALIYAH’.’’ *Harvard Ukrainian Studies*, Vol. 2, No. 4 (December 1978): 430-466. Gevonden op 19 mei 2020. https://www-jstor-org.proxy-ub.rug.nl/stable/41035804?seq=1#metadata_info_tab_contents

Sayegh, Fayez A. *Zionist Colonialism in Palestine*. Beirut: Research Center Palestine Liberation Organization, 1965.

Schidorsky, Dov. ‘’’The Origins of Jewish Workers’ Libraries in Palestine, 1880-1920.’’ *Libraries and Culture*, Vol. 23, No. 1 (winter, 1988): 39-60. Gevonden op 10 april 2020. https://www.jstor.org/stable/25542009

Shafir, Gershon. *Land, Labor and the origins of the Israeli-Palestinian conflict 1882-1914*. Cambridge: Cambridge University Press, 1996.

Shilo, Margalit. ‘’Old Yishuv: Palestine at the End of the Ottoman Period.’’ *Jewish Women: A Comprehensive Historical Encyclopedia* (27 februari 2009). Gevonden op 1 april 2020. https://jwa.org/encyclopedia/article/old-yishuv-palestine-at-end-of-ottoman-period

Shoemaker, Nancy. ‘’A Typology of Colonialism.’’ *Perspectives on History* (1 oktober 2015). Gevonden op 19 maart 2020. https://www.historians.org/publications-and-directories/perspectives-on-history/october-2015/a-typology-of-colonialism

Shoemaker, Nancy. ‘’Settler Colonialism: Universal Theory or English Heritage?.’’ *The William and Mary Quarterly*, Vol. 76, No. 3 (Juni 2019): 369-374. Gevonden op 17 maart 2020. https://www-jstor-org.proxy-ub.rug.nl/stable/10.5309/willmaryquar.76.3.0369?seq=1

Spivak, Gayatri Chakravorty. *A Critique of Postcolonial Reason: Toward a History of the Vanishing Present*. Harvard: Harvard University Press, 1999.

Stein, Leslie. *The Hope Fulfilled: The Rise of Modern Israel*. Westport: Praeger, 2003.

Swirski, Shlomo. *Politics and education in Israel*. New York: Falmer Press, 1999.

The Jewish Agency. ‘’What Exactly is a Kibbutz.’’ *The Jewish Agency for Israel*. Gevonden op 1 juni 2020. http://archive.jewishagency.org/first-home-homeland/program/16766

The Jewish Agency for Israel en The World Zionist Organization. ‘’Aharon David (A.D.) Gordon: 1856-1922.’’ *Jewish Virtual Library*. Gevonden op 7 mei 2020. https://www.jewishvirtuallibrary.org/aharon-david-a-d-gordon

The Regents of the University of California. ‘’Alicia Cox.’’ *UCI: Faculty Profile System* (2018). Gevonden op 4 mei 2020. https://www.faculty.uci.edu/profile.cfm?faculty_id=6297

The State of Israel. ‘’Lexicon of Terms: Hibbat Zion.’’ *The Knesset* (2009). Gevonden op 10 juni 2020. https://www.knesset.gov.il/lexicon/eng/zion_eng.htm

The University of Kansas. ‘’What is African Studies?.’’ *KU: African and African-American Studies: College of Liberal Arts and Sciences*. Gevonden op 1 juni 2020. https://afs.ku.edu/what-africana-studies

The Zionist Council. ‘’The Baron Rothschild and the Moshavot: The Godfather (The Famous Benefactor).’’ *World Zionist Organization*. Gevonden op 20 maart 2020. http://www.zionism.co.il/en/quiz-topics/the-first-aliyah/the-baron-and-the-moshavot/

Tucker, Spencer C. en Priscilla Roberts. *The Encyclopedia of the Arab-Israeli Conflict [4 volumes]: A Political, Social and Military History*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2008.

Urofsky, I. Melvin. ‘’Zionism: An American Experience.’’ *American Jewish Historical Quarterly* vol. 63, no. 3 (1974): 215-230. Gevonden op 12 april 2020. https://www-jstor-org.proxy-ub.rug.nl/stable/23877912?seq=1#metadata_info_tab_contents

Ussishkin, Anne. ‘’The Jewish Colonisation Association and a Rothschild in Palestine.’’ *Middle Eastern Studies*, Vol. 9, No. 3 (1973): 347-357. Gevonden op 1 juni 2020. https://www-jstor-org.proxy-ub.rug.nl/stable/4282496?seq=1#metadata_info_tab_contents

Veracini, Lorenzo. *Settler colonialism: a theoretical overview*. New York: Palgrave Macmillan, 2010.

Willner, Dorothy. *Nation-Building and Community in Israel*. Princeton: Princeton University Press, 1969.

Winther, Judith. ‘’The Hebrew Revolution and the Revolution of the Hebrew Language between the 1880s and the 1930s.’’ *Scandinavian Jewish Studies* (1990): 73-79. Gevonden op 3 maart 2020. https://www.researchgate.net/publication/325421225_The_Hebrew_revolution_and_the_revolution_of_the_Hebrew_language_between_the_1880s_and_the_1930s

Wolfe, Patrick. ‘’Settler Colonialism and the elimination of the native.’’ *Journal of Genocide Research* (21 december 2006): 387-409. Gevonden op 17 maart 2020. https://doi.org/10.1080/14623520601056240

Zerubavel, Yael. ‘’The ‘Mythological Sabra’ and Jewish Past: Trauma, Memory, and Contested Identities.’’ *Israel Studies* Vol. 7, No. 2 (zomer 2002): 115-144. Gevonden op 4 mei 2020. https://www-jstor-org.proxy-ub.rug.nl/stable/30245588?seq=1#metadata_info_tab_contents